Serie nouă
octombrie 2010
10
(CXII)
36 pagini
9 lei

Am ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Muzica românească în actualitate
Noi sesiuni de înregistrări la Radio
Despărţiri
Festivalul Artelor
Marius Popp 75
Ştiri interne şi internaţionale

În imagine: Anton Şuteu

Muguri de brad (II)

Liviu DĂNCEANU

Photo: Mihai Cosma © 2010

Am întâlnit destui tineri compozitori văduviți de simbolul tatălui. Pare că nu vor altceva decât să facă gaură în istoria muzicii. Să n-aibă trecut. Doar să experimenteze. Deliberat, acroşează în jurul lor pustiul, întinzând un deloc jinduit deşert între tradiție şi inovație. Se înflăcărează teribil cu fiecare gâdilătură sonoră; ori râgâit efectologic. Concupiscenți, într-un fel chiar vulgari, se extaziază în fața unor exerciții banale de compoziție, de cele mai multe ori experiențe limită, inutil reiterabile. La început îi vituperam cu ostinație. Apoi, i-am absolvit, cu îngăduință. De la o vreme am început să-i compătimesc. La urma urmei sunt nişte bieți compozitori-orfani, cărora le lipsesc cei şapte ani de acasă. Cu alte cuvinte, buna-creştere.

*

Paradoxal, la tinerețe ne place să teoretizăm, iar la bătrânețe să făptuim. Schiller observă că faptele bătrânilor sunt mai împovărate de teorie decât sunt încărcate de fapte teoretizările tinerilor. „Ceea ce ți-a adus maturizarea a fost capacitatea de a vedea generalul încorporat, în locul celui plutind, ca duhul peste ape, de la începuturi". Poate de aceea, nu de puține ori, creațiile de tinerețe sunt închise în tipare şi regimuri severe, iar cele de bătrânețe sunt destinse, situate parcă în răspăr cu sistematizările nemiloase. „O teorie nu spune decât ce spune, pe când un fapt poate radia, cu virtualitățile lui, pe o arie teoretică nespus de întinsă".

*

Să-ți prezervi disponibilitatea creatoare. S-o ocroteşti. S-o păzeşti. Este un imbold ce vine cu timpul, cu cât această disponibilitate se întrupează în operă. În adolescență eşti uneori tentat să faci concesii, să te laşi mânat de alții în direcțiile în care vor ei. Treptat, însă, zestrea ta creatoare sporind, nu-ți mai dă mâna să o expui agresiunilor şi rapturilor exterioare. Vrei să strângi bine la piept. Să o cuprinzi cu întreaga ta ființă tot mai ostenită. Se vede că oboseala substituie orgoliul, iar vardistul ia locul hoțului.

*

Ca orice muritor, compozitorul traversează şi el mai multe vârste. Prima este cea a râvnei nesăbuite, plasată într-un decor somptuos, chiar hiperbolic, în care sunt ademenite influențe şi ispite preluate neselectiv şi, într-un anume fel, superficial. Febrilitatea exhibărilor, a demonstrărilor face casă bună cu scenariile speculative, ticluite mimetic, dar în devălmăşie. A doua este cea a temerității şi bravurii, a înscrierii la cuvânt. Un cuvânt ce se vrea, cu orice preț, cât mai personal. Dacă se poate, chiar un neologism. Este perioada în care compozitorul îşi reglează imaginea despre el însuşi, fără prea multe repere externe, prin intermediul unor incursiuni pe teritorii străine, pe care încearcă din rărunchi să le ia în posesie. A treia vârstă este cea a intuiției rentabile, a concilierii cu propriul instinct creator, săvârşite fără prea mare efort, într-un chip firesc, imanent. Un soi de altruism năpădeşte conştiința creatoare, făcând posibilă trecerea de la tentația particularului, a singularului, la cea a generalului şi pluralului. În sfârşit, a patra vârstă componistică este aceea a dezlegărilor, grație cărora se poate urma calea unei suite de opusuri luminate de o unică idee. O vârstă la care nu se poate interpreta partitura inspirației decât, vorba lui Noica, în legato şi, adăugăm noi, con discrezione.

DIN SUMAR

Deschiderea stagiunii la Filarmonica "G. Enescu" 2
Comori radiofonice 7
C. Brăiloiu - *Corespondența* 8
Vasile Moldoveanu 9
Adio, Rodica Sava! 10
Autograf Cornelia Bronzetti 11
"Marele premiu" 14
Adio, Simion Stanciu! 17
Punctul pe j... azz 19
Aniversare Titel Popovici 20
Marius Popp 75 20-21
Adio, Anton Şuteu! 22-23
Festivalul Artelor 25
Pop-rock 30
Marcel Pavel în SUA 31
Ştiri interne şi externe 34-35

Jin Wang a deschis stagiunea Filarmonicii

Marcel FRANDEŞ

Filarmonica *George Enescu* din Bucureşti a oferit publicului meloman de la Ateneul Român, la 23 septembrie 2010, un concert vocal-simfonic ce a marcat un dublu eveniment : 60 de ani de la înfiinţarea Corului Filarmonicii şi Deschiderea stagiunii 2010-2011. Dirijorul serii a fost Jin Wang, binecunoscut pe scenele muzicale româneşti. Solistele Mariana Colpoş şi Sidonia Nica, împreună cu Orchestra şi Corul Filarmonicii, au interpretat *Simfonia nr. 2 în do minor «Auferstehungssinfonie»* (*Învierea*) de Gustav Mahler, piatră de încercare pentru orice ansamblu muzical de elită din lume. Corul a fost pregătit de dirijorul Iosif Ion Prunner.

O deschidere de stagiune în forţă, pentru un public dornic de trăiri artistice veridice. Ceea ce am ascultat în sala de concert a fost într-adevăr copleşitor. Podiumul Ateneului era plin până la refuz de artişti (10 corni, 8 trompete, 4 tromboane, 5 clarinete, 7 timpane, 2 harpe). Sunetele veneau din toate părţile: frontal, lateral, din culise şi din spatele sălii.

Jin Wang, dirijor şi compozitor austriac de origine chineză, are o forţă de concentrare şi o trăire iradiantă a artei sunetelor. L-am văzut de multe ori dirijând şi de fiecare dată m-a impresionat profund. Ştie să urce de pe sol în cer. Ambalează la maximum forţa motoarelor spirituale ale 'navei' gata de decolare. Dar diferenţa între artist şi pilot e una de suflet. Jin Wang se emoţionează, arde interior şi plânge în sine. Aşa reuşeşte să-i convingă pe interpreţi să intre în vibraţie cu esenţa muzicii interpretate. O voinţă şi o gestică spartană exteriorizează arta sa dirijorală.

Dintre cele două soliste vocale ale serii, mezzosoprana Sidonia Nica a excelat. De la prima sa intervenţie s-a putut remarca o voce profundă, catifelată, o frazare impecabilă şi o abordare plină de seriozitate şi dorinţă de atingere a perfecţiunii – toate servind muzica mahleriană. Prestaţia sopranei Mariana Colpoş însă a fost una modestă.

Revenind la *Simfonia nr. 2* de Gustav Mahler aveam senzaţia că uriaşul aparat vocal-simfonic ar trebui să beneficieze de o sală mult mai mare; un mamut nu încape nicicând într-o scoică, oricât de frumoasă şi plină cu perle ar fi ea. Acustica sălii Ateneului Român este minunată, iar arhitectura, o bijuterie de mare preţ. Cred, totuşi, că ar trebui să se construiască o sală de concerte de talie europeană pentru secolul XXI în Bucureşti, unde să se poată amplasa pe scenă orchestra, corul şi soliştii, iar publicul să aibă o perspectivă sonoră amplă.

Faţă de o simfonie tradiţională, opusul mahlerian, o veritabilă simfonie-cantată, apare cu mult extins, având cinci părţi: *Allegro maestoso, Andante moderato, Scherzo, Urlicht* şi *Finale*, dintre care ultimele două beneficiind de aportul corului mixt şi al unei orchestre lărgite. Liedul *Urlicht* ("Lumina de la începuturi") este compus pe versuri din colecţia *Cornul fermecat al băiatului* de Arnim şi Bretano, iar coralul *Resurecţie*, pe versuri de Klopstock. Ultima parte a simfoniei a fost inspirată de ceremonia înhumării lui Hans von Bülow, unde Mahler a auzit coralul *Învierea* de Klopstock, învingându-şi complexul de a scrie un final având cor (posibilă comparaţie cu *Oda bucuriei* din *Simfonia a IX-a în re minor* de Ludwig van Beethoven).

Dirijorul Jin Wang a realizat planuri dinamice extraordinare. Acele *arhipianissimo*-uri ale corzilor aveau şi un timbru viu (departe de fâşâielile obişnuite în astfel de situaţii). Artistul construieşte zonele culminante cu o imensă răbdare, finalizând o creştere prin erupţii sonore vulcanice. Desigur, scriitura mahleriană îi este foarte familiară dirijorului; astfel, cu o artă deosebită, el dozează foarte lin adiţia de intensitate exact în clipa în care se adaugă instrumentele de acelaşi fel (de pildă, atunci când celor trei pupitre ale viorii prime li se afiliază celelalte cinci rămase din partidă).
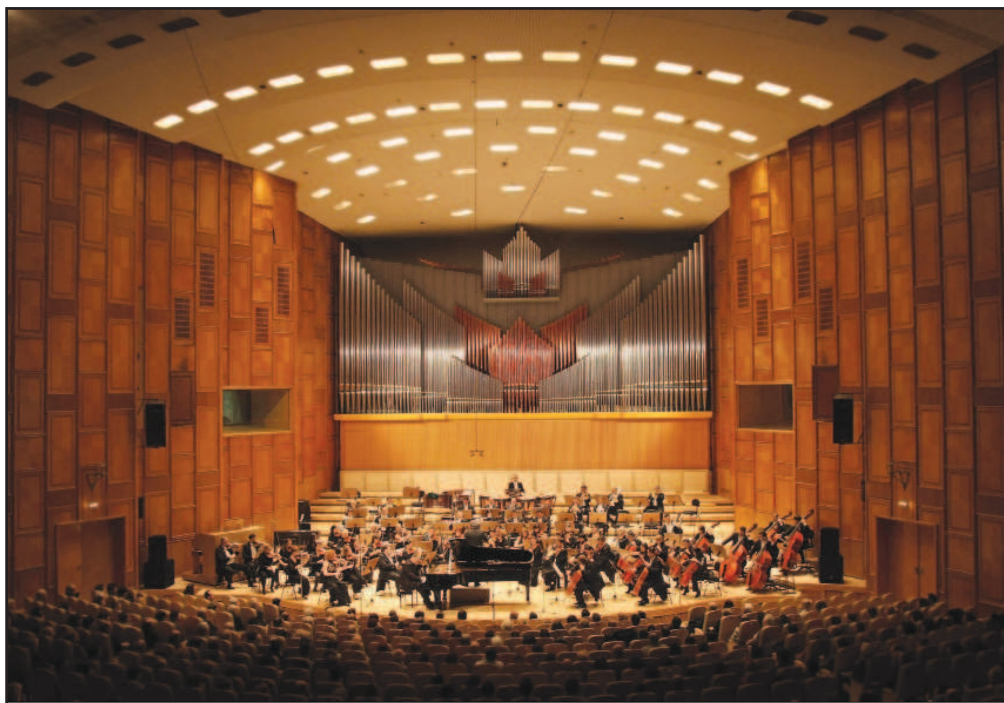
Corul aniversat şi-a dovedit din plin calităţile, cântând sublim, integrându-se perfect în masa sonoră a dificilei lucrări mahleriene. Este un cor de elită al României, care a fost înfiinţat în anul 1950 de Constantin Silvestri. Printre primii dirijori ce au condus Corul Filarmonicii *George Enescu* au fost maeştrii: Ştefan Mureşanu, Dumitru D. Botez şi Vasile Pântea. Ulterior, din acest cor a apărut şi un renumit cvartet de solişti vocali din care au făcut parte artişti precum Dan Iordăchescu, Emilia Petrescu, Elena Cernei, Martha Kessler, Alexandru Voinescu, Marius Rinzler şi Aurel Alexandrescu. De-a lungul anilor, Corul Filarmonicii a abordat un repertoriu variat, de la lucrări *a capella* până la vocal-simfonic şi de la Renaştere până la muzica zilelor noastre.

Creația românească în atenția instituțiilor muzicale

Toamna înseamnă deschideri de stagiuni şi, ca de obicei, vine cu speranța că muzica românească nu va mai fi înghesuită în camera de sub scară... cu atât mai mult cu cât conduceri noi sau relativ noi şi ambițioase există în Bucureşti şi la Filarmonica „George Enescu" şi la Orchestrele şi Corurile Radio.

Sigur că au existat diferențe de implicare şi acestea țin de tradiția celor două instituții în privința susținerii muzicii româneşti. De remarcat în acest sens este parteneriatul neîntrerupt, extrem de prețios, pe care Uniunea Compozitorilor l-a avut din anul 1991 până în prezent cu Societatea Română de Radiodifuziune în organizarea festivalului Săptămâna Internațională a Muzicii Noi, prin participarea celor două orchestre în conturarea celor mai importante programe ale evenimentelor. Ediția a 20-a din acest an a înregistrat un deosebit succes prin aportul formațiilor muzicale ale Radiodifuziunii ale căror concerte au marcat o dată în plus importanța şi consistența acestei colaborări.

Uitându-ne mai departe la concertele anunțate până în decembrie 2010 în serile obişnuite de stagiune, se remarcă faptul că în 16 concerte ale Orchestrei de Cameră Radio şi Orchestrei Naționale Radio sunt programate şapte lucrări româneşti consistente, dintre care trei contemporane şi patru „clasice" : Doina Rotaru - *Clocks III,* Paul Constantinescu - *Concertul pentru harpă şi orchestră*, George Enescu - *Rapsodia română nr. 2 în re major, op.11*, Theodor Rogalski - *Trei dansuri româneşti*, Adrian Iorgulescu - *Divertisment pentru orchestra de coarde*, Irinel Anghel – *Sacred,* George Enescu – *Suita I pentru orchestră*. Ceea ce este şi mai interesant este că trei dintre aceste lucrări sunt girate dirijoral de artişti străini, precum Gerd Schaller şi Jin Wang, în timp ce alte patru sunt prezentate de dirijori români – Horia Andreescu, Radu Popa şi Adrian Morar.

Filarmonica George Enescu are 14 concerte simfonice oficiale, în care sunt programate patru lucrări româneşti : Anatol Vieru – *Memorial* (dirijor Christian Badea), Adrian Pop – *Triptic*, Schumann-Rogalski – *Carnavalul* (dirijor: Adrian Morar) şi Paul Constantinescu – *Oratoriul de Crăciun* (dirijor Horia Andreescu).

În ambele cazuri, repertoriul cameral al Sălii Radio şi al Ateneului, cuprinde şi muzică românească. Filarmonica vorbeşte chiar despre o micro-stagiune de muzică românească de cameră (8 concerte, proiect realizat în parteneriat cu Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România şi Universitatea Națională de Muzică Bucureşti) ce va avea loc la Sala Studio.

De remarcat este iarăşi efortul făcut de Radiodifuziune de a propune dirijorilor străini lucrări româneşti, de a le înregistra şi de a introduce în repertoriul orchestrelor sale opusuri autohtone inedite.

Participarea instituțiilor muzicale la Decada Muzicii Româneşti din luna noiembrie (festival național coordonat de Uniunea Compozitorilor cu prilejul aniversării a 90 de ani de la înființarea Societății Compozitorilor Români) este şi ea generoasă. Atât Radiodifuziunea Română cât şi Filarmonica „George Enescu" din Bucureşti s-au implicat ca parteneri principali ai manifestării, Societatea Română de Radiodifuziune programând lucrări româneşti în două concerte simfonice de stagiune şi un concert al Big-Band-ului Radioului.

Filarmonicile din țară (din Bacău, Botoşani, Cluj, Craiova, Iaşi, Ploieşti, Târgu-Mureş, Timişoara) s-au înscris cu programe conținând lucrări de compozitori români, răspunzând astfel invitației Uniunii Compozitorilor cu frumoase intenții de colaborare.

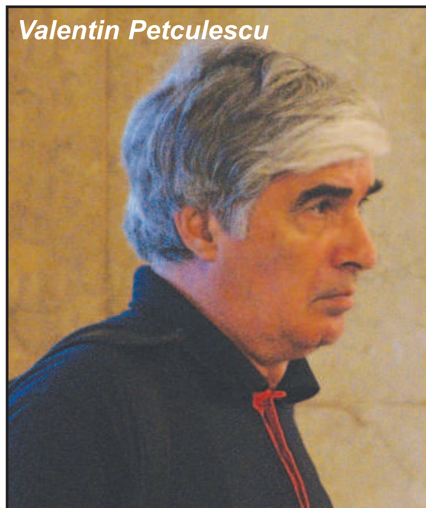
Iată că muzica românească este din ce în ce mai vizibilă în programele de concert şi Filarmonicile par a lua frumosul exemplu al Radiodifuziunii în susținerea activă a creației autohtone, ceea ce apare ca un binevenit semn de solidaritate în viața muzicală românească.

Irinel ANGHEL

Risum teneatis?

Poetul („un fel de-a zice", pentru a-l cita pe) Valentin Petculescu face, pare-se (şi) cronică muzicală; de un soi aparte, greu de definit. Ne reamintim: compozitorul (doar!) Claude Debussy scria şi el cronici muzicale (de o calitate epistolară epustuflantă; să recitim mereu, cu infinit profit, *Monsieur Croche antidilletante*). Este, totuşi, o mare diferenţă între a fi un cetăţean al centrului Parisului şi o emanaţie a mahalalei giuleştene!

O minusculă, insignifiantă carieră didactică (pe la... private, dacă nu mă înşel) îl determină pe V.

Valentin Petculescu

Petculescu – reflex pavlovian, ce vreţi! – să folosească *à tort et à travers* catalogul şi împărţirea de note. Rezultatul este cel puţin amuzant (numai aşa petculescul izbuteşte să trezească ilaritatea; eforturile – celelalte, voite – de a fi spiritual fiind la limita penibilului).

O mostră a zicerii „adânci" şi „spirituale" a insolitului cronicar Domnia-sa îl trage de urechi pe compozitorul Ulpiu Vlad care, afirmă

Ulpiu Vlad

el, trăieşte doar în visuri, peste fire, recomandându-i să se trezească (jocul cu contrastul vis-trezie este de un „umor" pe care răposata revistă „Urzica" l-ar fi respins cu indignare). Titlurile lui Ulpiu Vlad (purcese, credem, dintr-o intimă şi coerentă vocaţie) îi apar lui Petculescu „imposibile" (ce este imposibil în artă, cu excepţia poiezelei petculesciene?)

Meteahna principală a „profesionalismului" lui V. Petculescu este însă alta. Cronicarul improvizat vorbeşte cel mai indignat (ori extaziat, cam acelaşi lucru la Domnia-sa) despre concerte, despre lucrări la care nu a asistat, recte nu le-a consultat (am însă îndoieli puternice că petculescul ar putea manipula, într-un fel sau altul, vreo partitură a ultimilor 80 de ani de creaţie muzicală cu adevărat modernă/ contemporană).

O întrebare agasantă, cu care (vreau să) închei: oare nu mai există critici autentici, pentru că s-a ajuns deja a se apela la „serviciile" necalificate ale lui... Valentin Petculescu? *Risum teneatis!*

Fred POPOVICI

Muzica şi medicina

Pe parcursul a două zile, Sala de Conferinţe a Pensiunii „Zefir" din Timişoara a fost gazda unui important eveniment muzical singular (cel puţin în ultima perioadă): Conferinţa pe tema Muzica şi Medicina, o întâlnire interdisciplinară de înalt nivel la care au participat cadre medicale şi cadre universitare din importante centre medicale şi muzicale româneşti. Scopul acestei conferinţe a fost acela de identifica probleme de sănătate specifice interpreţilor şi pedagogilor muzicali, dar şi de a educa muzicienii şi profesorii de muzică în privinţa prevenirii, diagnosticării şi rezolvării unor astfel de probleme.

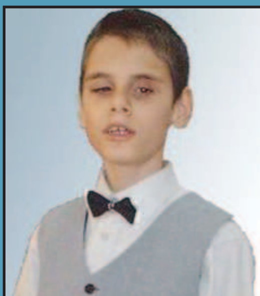
Prin alocuţiuni, schimburi de idei, întrebări sau comentarii, s-au trasat direcţii importante de cercetare în relaţia dintre Muzică şi Medicină. Din temele prezentate, concluzia cea mai importantă la care au ajuns participanţii ar putea fi aceea că muzica, într-adevăr, are nevoie de sfaturile din domeniul medicinei, dar, la rândul ei, muzica este un factor extrem de benefic în diverse terapii.

Temele propuse au adus informaţii preţioase pentru a veni în sprijinul interpreţilor şi pedagogilor care, conştientizând sau nu, suferă de diverse probleme datorate profesiei. S-a trasat chiar importanţa dezvoltării unei ramuri specializate pe probleme de muzică în cadrul medicinei româneşti pentru a crea un cadru favorabil unei cunoaşteri mai aprofundate a problemelor cu specific muzical. S-a vorbit despre afecţiunile cele mai frecvente ale aparatului locomotor la muzicieni precum şi despre aportul foniatriei în evaluarea profesioniştilor vocali, au fost prezentate publicului aspecte ale patologiei de suprasolicitare osteo-muscularo-articulară în activitatea pianistică. De asemenea, au fost tratate şi aspecte legate de afecţiunile psihice datorate stresului specific profesiilor muzicale. Pe de altă parte, meloterapia (muzicoterapia) a fost o temă intens dezbătută, prin teme referitoare la combaterea unor deficienţe comportamentale, dar şi în controlul anxietăţii dentare la populaţia adultă. Temele prezentate, precum şi rezultatele activităţilor din cadrul acestei conferinţe pot fi urmărite pe pagina de web a proiectului în cadrul căruia s-a desfăşurat evenimentul (www.opmr.eu), dar şi în paginile revistei de cultură REVART.

Această conferinţă face parte dintr-un proiect organizat de Facultatea de Muzică a Universităţii de Vest din Timişoara şi Autoritatea de Management a Programului Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 prin Ministerul Educaţiei, Cercetării, Tineretului şi Sportului, Direcţia Organismul Intermediar pentru Programul Operaţional Dezvoltarea Resurselor Umane.

Luminiţa CIOBANU

Erata

Dintr-o regretabilă eroare, în numărul 8 (august 2010), la pag. 6, în articolul dlui Adrian Mociulschi a apărut o fotografie în care nu este Vlad Alexandru Ciotescu ci un alt copil. Facem rectificarea cuvenită şi ne cerem scuze celor în cauză.

Emoţii pure

Recital de vioară şi pian în Salonul de muzică

Carmen CÂRNECI-CAVASSI

Mijlocul absolut al lunii septembrie a fost marcat în stagiunea muzicală a Muzeului "George Enescu" printr-un recital cameral de o ţinută aparte, susţinut de violonistul francez CHRISTOPHE GIOVANINETTI şi pianista LIVIA TEODORESCU-CIOCĂNEA. Din lecturarea programului de sala am înţeles de ce muzicianul-oaspete are o relaţie specială cu Bucureştiul: după studiile sale încheiate în Franţa, la recomandarea lui Pascal Bentoiu s-a perfecţionat aici cu Ştefan Gheorghiu (vioară) şi cu Dinu Ciocan (analiză). Christophe Giovaninetti este prin excelenţă un profesionist al muzicii de cameră. Experienţa perfecţionării în Germania cu Cvartetul AMADEUS l-a condus la fondarea cvartetului YSSAYE (în 1984), şi a cvartetului ELYSÉE (activ din 1995 până în prezent), printre scenele celebre pe care a evoluat numărându-se Carnegie Hall (New York), Musikverein (Viena), Mozarteum (Salzburg), Wigmore Hall şi Queen Elizabeth Hall (London), Concertgebouw (Amsterdam), Théâtre des Champs Elysées (Paris), ş.a. Cu cele două cvartete violonistul a realizat numeroasele înregistrări la prestigioase case de discuri (Harmonia Mundi, Philips, Zig-Zag Territoires, Naxos…), alte recomandări la superlativ fiind poziţia sa de profesor la *Conservatoire Nationale de Paris* precum şi colaborările sale, tot în muzica de cameră, cu muzicieni de excepţie (Augustin Dumay, Shlomo Mintz, Maria Joao Pires, Jean Philippe Collard, Frank Braley, Michel Portal).

Tot o 'însoţire muzicală de înalt acordaj' a fost şi cea cu compatrioata noastră Livia Teodorescu-Ciocănea, cuceritoare (şi) în postura de pianistă, despre care s-a scris mai puţin în presa de specialitate decât despre postura de compozitoare (să reamintesc numai că *Le Rouge et le Noir* – balet în 3 acte după Stendhal cu premiera în 2000 – care a fost prezentat în nu mai puţin de cinci stagiuni la Opera Naţională Bucureşti). Debutând ca discipolă a distinselor profesoare Ana Pitiş şi Ioana Minei, Livia Teodorescu-Ciocănea a urmat *masterclasses* cu Zoltan Kocsis şi Imre Rohmann în Ungaria (1985), pentru a deveni apoi pianist acompaniator la Opera Naţională Bucureşti (1985-2001) şi pianist colaborator al Filarmonicii George Enescu (din 2001), linie de activitate în tot acest timp dublată de recitaluri solo sau în formaţie de duo pianistic, şi de colaborări ca solistă cu diferite orchestre din ţară. Legătura pianistei-compozitoare cu muzica franceză a cunoscut momente remarcabile, precum interpretarea în primă audiţie românească a lucrărilor lui Olivier Messiaen *Visions de l'Amen* şi *Turangalîla Symphony* (pian solo cu Filarmonica George Enescu din Bucureşti); o regăsim în propria sa creaţie (un singur exemplu aici – *Ritual pentru fermecarea aerului*, concert "supra(nu *post*)-impresionist" pentru flaut şi orchestră ce l-a avut ca solist la Bucureşti pe *francezul* Pierre-Yves Artaud), dar şi în acest recent recital de la Palatul Cantacuzino, care şi-a datorat aura luminoasă în special lucrărilor de Ravel şi Debussy.

Prima parte a recitalului instrumental din 15 septembrie – găzduit de superbul Salon de muzică al Palatului Cantacuzino – pare a fi 'amprentat componistic', întrucât evidenţiază o formă de lied: între două flancuri asigurate de duo-ul vioară-pian (Ravel - *"Kaddish"* şi Debussy - *Sonata pentru vioară şi pian*, respectiv Ravel - *"Habanera"* pentru vioară şi pian, şi Bartok - *"Dansuri româneşti"*) se detaşează un micro-recital de pian-solo (Debussy - "*Claire de Lune*" din *Suite Bergamasque*, apoi "*Ce qu'a vu le vent d'ouest*" şi "*Voiles*" din *Preludes*). Aici Livia Teodorescu-Ciocănea a fost de o expresivitate captivantă, oscilând între tumult romantic şi interiorizare impresionistă. Maniera sa interpretativă, charismatică, s-a acordat, prin temperare, cu aceea oarecum mai construită, mai raţionalistă, a violonistului Cristophe Giovaninetti, a cărui îndelungă familiaritate cu repertoriul cântat a fost evidentă. Degajând în partiturile franceze naturaleţe, discreţie, rafinament coloristic şi dinamic, violonistul pare a-şi cânta propria lume interioară. Ca şi apariţia sa, mai degrabă înţeleaptă decât 'în asalt', interpretarea pe care a propus-o atât în *"Dansuri româneşti"* de Bartok (piesă gândită, presupun, şi ca o reverenţă faţă de melosul românesc), cât şi în *Sonata n°1* în Sol major de Brahms (piesa de greutate...germană a recitalului!) poate fi caracterizată drept matură, reflexivă, generoasă în spirit, subliniind curba emoţională, vitală în aceste lucrări, dar de o manieră echilibrată.

În Casa lui Enescu din Bucureşti, un recital de înaltă cotă interpretativă, în care toţi compozitorii serii - Brahms, Debussy, Ravel, Bartok - au avut, direct sau indirect, prin creaţia lor, legătură cu George Enescu, cu traseul formaţiei sale componistice… Pentru a încheia la timpul Prezent, reiau din programul de sală o propoziţie emblematică: „Datorez acestui muzician angelic una din cele mai pure emoţii muzicale din viaţa mea" – remarca despre Giovaninetti un alt 'uriaş' muzician, el însuşi un *personaj* în viaţa Maestrului român: Sir Yehudi Menuhin....

Paşi către promovarea creației naționale

Filarmonica "George Enescu" anunță că joi, 30 septembrie, a avut loc semnarea unui protocol de colaborare cu Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România şi Universitatea Națională de Muzică Bucureşti privind promovarea muzicii româneşti.

Conştientă de datoria pe care o are față de creația muzicală românească clasică şi contemporană, Filarmonica "George Enescu" organizează în noua stagiune 2010-2011 o microstagiune (opt concerte) de muzică românească de cameră, în Sala Studio a Ateneului Român. Promovarea creațiilor compozitorilor români contemporani sub sigla Filarmonicii "George Enescu" conferă proiectului greutate şi credibilitate. Lista lucrărilor şi a interpreților va fi stabilită la cel mai înalt nivel al conducerii Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România cu respect şi responsabilitate. Dorim ca acesta să fie începutul unei îndelungate şi frumoase colaborări cu profit substanțial pentru Uniune, Filarmonică şi publicul care astfel va putea cunoaşte cele mai bune lucrări camerale româneşti contemporane. Dată fiind anvergura proiectului, conlucrarea a fost extinsă la un număr de trei parteneri prin implicarea Universității Naționale de Muzică Bucureşti alături de Uniune şi de Filarmonică.

Andrei Dimitriu
Director general Filarmonica "George Enescu"

Cred că în oferta muzicală a Filarmonicii "George Enescu" era nevoie de o microstagiune camerală de muzică românească. Din varii - şi de obicei, inconsistente motive - creația autohtonă ajunge din ce în ce mai greu la publicul meloman.

Avem cert valori, dovadă recunoaşterea de care se bucură lucrările compozitorilor noştri în context internațional. Pe lângă Festivalul de muzică contemporană şi serile de muzică românească din cadrul Festivalului Internațional GEORGE ENESCU - manifestări de anvergură, dar punctuale în context -, această microstagiune camerală oferă autorilor, interpreților şi ascultătorilor şansa reală de a se interfera într-un context organizat şi continuu. Salutăm cu bucurie şi speranță inițiativa Filarmonicii bucurestene şi asteptăm ca şi alte institutii muzicale din țară să îi urmeze exemplul.

Adrian Iorgulescu
Preşedintele Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România

Inițiativa Filarmonicii „George Enescu" şi a Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România de a deschide un ciclu de concerte dedicat creației muzicale româneşti (prima miercuri din fiecare lună) se înscrie în logica protejării şi promovării autenticelor valori culturale autohtone. Prin intermediul unor solişti instrumentişti de mare prestigiu, muzica românească va putea fi audiată şi comentată de către specialişti, în încântătorul spațiu pus la dispoziție cu generozitate de Filarmonica „George Enescu".

Dan Dediu
Compozitor şi Rectorul Universității Naționale de Muzică, Bucureşti

Vreme trece, vreme vine…

Binecunoscutele versuri ale *Glossei* lui Eminescu au fost din nou motiv inspirator pentru compozitoarea **Felicia Donceanu**. Anul acesta a fost compusă şi prezentată publicului *Monodrama „Salbe" pentru soprană şi orchestră,* o lucrare vocal-simfonică amplă în construcția căreia motivul central *„Vreme trece, vreme vine…"* este motivul generator al acestei meditații.

La o primă atenție, metafora salbelor ar putea descrie trecerea omului prin viață, prin cele patru anotimpuri, dar compozitoarea a avut în vedere mai mult decât atât. Lucrarea oferă o viziune subiectivă asupra dramei acestei epoci, asupra dramei acestei țări, iar autoarea este narator şi personaj în acelaşi timp. Felicia Donceanu se implică în această dramă, fiind profund marcată de tot ceea ce se petrece în jurul ei. Apogeul acestei dureri este exprimat printr-un strigăt zguduitor, în versurile finale „Dumnezeu tace".

Libretul este constituit din scurte versuri atent selectate de către compozitoare din lirica lui Eminescu, Bacovia, Blaga sau haiku-urile concentrate şi pline de tâlc ale lui Şerban Codrin. Dar mesajul poetic nu este exprimat printr-o aceeaşi limbă. Autoarea a transpus versurile şi în alte limbi de circulație – engleză, franceză, germană – numai şi numai datorită sonorității verbului în limba respectivă. În felul acesta, drama personajului este proiectată dincolo de granițele acestui popor, la nivel universal.

Prima audiție absolută a lucrării *„Salbe". Monodramă pentru soprană şi orchestră*, a avut loc la sfârşitul stagiunii trecute, în interpretarea sopranei Iulia Maria Dan şi a Orchestrei de Cameră Radio, sub bagheta dirijorului Tiberiu Soare.

Luminița CIOBANU

Înregistrări la Sala Radio

Orchestra Națională Radio a finalizat săptămâna trecută o serie de înregistrări speciale cu participarea extraordinară a unor soliști de renume internațional: soprana Teodora Gheorghiu, violoncelista Ophélie Gaillard și clarinetista Shirley Brill. Înregistrările, realizate de Radio România în parteneriat cu Fundația Pan Classics, s-au desfășurat în perioada 13 septembrie – 1 octombrie în Studioul de Concerte Mihail Jora, sub baghetele dirijorilor Tiberiu Soare și Adrian Morar, cu colaborarea regizorilor muzicali Nicholas Bartholmée, Koichiro Hattori și Clement Spiess.

Repertoriul înregistrărilor a cuprins 10 dintre cele mai cunoscute arii de operă din repertoriul international – solistă Teodora Gheorghiu; *Concertul pentru violoncel și orchestră* de Robert Schumann – solistă Ophélie Gaillard, *Sonata op. 94* de Prokofiev/Kenan, *Concertul pentru clarinet* și Tema cu *Variațiuni pentru clarinet și 11 corzi* – amândouă de Jean Francaix, solistă Shirley Brill.

Tiberiu Soare și Nicholas Bartholmée

Soprana **Teodora Gheorghiu** și-a desăvârșit formarea muzicală la Academia de Muzică „Gheorghe Dima" din Cluj-Napoca și a debutat pe scena lirică în 2002 pe scena Operei Naționale din Cluj-Napoca, în rolul Reginei Nopții din „Flautul fermecat" de Mozart.

În anul 2002 a fost distinsă cu premiul special al concursului Julián Gayarre, iar în anul 2003 a obținut atât Premiului al II-lea la Concursul Internațional „George Enescu", cât și bursa de studii Herbert von Karajan, care a propulsat-o ulterior în postura de solistă a Operei de Stat din Viena. A colaborat și cu alte prestigioase instituții dintre care amintim Opera Studio - Chapelle Reine Elisabeth din Bruxelles, operele din București și Cluj-Napoca, abordând un repertoriu variat și complex.

Teodora Gheorghiu

Despre lucrările imprimate în compania Orchestrei Naționale Radio și a colegului ei de generație, dirijorul Tiberiu Soare, soprana Teodora Gheorghiu i-a declarat Mariei Bojin de la Redacția Muzicală Radio:

„Majoritatea ariilor sunt, să spun așa, arhi-cântate. Unele fac parte din rolurile mele curente, altele le-am cântat de-a lungul timpului în diferite concursuri, concerte – nu este absolut nimic nou. Între spectacol live și imprimări este o diferență mare. Spectacolul este un moment unic, nu se poate repeta, pe când aici mergem mult mai mult pe detalii, pe nuanțe mai mici și mai fine. Relația mea cu Tiberiu Soare este foarte profesională și corectă, totul a curs foarte liniar, firesc".

Votată „Solistul anului la Premiile franceze de Muzică Clasică (Victoires)" în anul 2003, **Ophélie Gaillard** se distinge ca un muzician care interpretează cu egală pasiune muzica barocă, clasică, romantică și contemporană. Câștigătoare a numeroase premii internaționale, este distinsă cu premiul pentru Interpretare Solo la Concursul Internațional de Violoncel „J. S. Bach" din Leipzig și la Competițiile Internaționale York și Sinfonia pentru muzică barocă...

Ophélie Gaillard a colaborat cu Orchestra Radiodifuziunii Poloneze, Orchestra din Picardia, Camerata Europeana, Orchestra "Franz Liszt" din Budapesta și Orchestra Filarmonică Japoneză și a participat la numeroase festivaluri, cum ar fi cele din Montreaux, Saint-Denis, Evian, Toroella de Montgri și Festivalul Bach din Lausanne.

Shirley Brill a debutat la 16 ani ca solistă a Orchestrei Filarmonice a Israelului sub bagheta lui Zubin Mehta. Câștigatoare a premiului Competiției Internaționale de la Geneva în 2007, a Concursului Internațional din Markneukirchen (Germania) în 2006 și a premiului special al Concursului Internațional ARD din München, Shirley Brill a colaborat cu unii dintre cei mai renumiți muzicieni contemporani, printre care Diethelm Jonas și Zsolt Nagy.

Toate aceste imprimări vor putea fi ascultate pe posturile Radio România începând de anul viitor, când urmează să fie editate pe CD la o casă de discuri independentă, în parteneriat cu Radioul public.

Alexandra IONESCU

Constantin Brăiloiu

Corespondență I şi II

După cele şase volume ale *Operelor* lui Constantin Brăiloiu (publicate de Editura Muzicală, în anii 1967, 1969, 1974, 1979, 1981, 1998) şi conturarea personalității eminentului etnomuzicolog, sau a domeniilor pe care le-a abordat - prima prezentare monografică (Editura Academiei, 1996) a celui despre care s-a afirmat pe bună dreptate că „ a avut geniul metodei”, regretata Emilia Comişel ne pune la dispoziție în atmosfera semicentenarului morții muzicianului (trecut fără ca instituțiile pe care le-a onorat cu activitatea lui, unele purtându-i chiar şi numele, să-şi aducă omagiile datorate) două volume ale corespondenței primite şi trimise în timpul vieții etnomuzicologului, din păcate, intitulate incorect „opere”, mai ales dacă avem în vedere faptul că unele scrisori sunt doar primite de Brăiloiu. Cercetătoarea care şi-a consacrat cu o abnegație exemplară aproximativ 40 de ani restituirii gândirii brăiloiene şi-a luat asociată în această migăloasă şi necesară muncă pe fiica sa, Irina Dragnea. Remarcăm „reparația” necesară la volumul al II-lea al „corespondenței” şi nu al „operelor”, unde autor apare Brăiloiu şi nu îngrijitoarele ediției, ca la primul volum.

Cantitatea mare a fondului epistolar descoperit în cea mai mare parte şi sistematizat de îngrijitoarele cărții a determinat compartimentarea materialului în două volume, despărțite, din păcate, în mod arbitrar de anul 1939, ale cărui epistole apar în ambele volume. Este vorba despre 435 de scrisori, majoritatea aflată în proprietatea îngrijitoarelor ediției.

Bogata corespondență începe cu relevarea relațiilor cu părinții muzicianului ce va deveni creierul şi secretarul general al Societății Compozitorilor Români, cu tatăl său, Nicolae Brăiloiu – consilier al Curții de conturi, şi cu mama sa, Maria Lahovary, cu soția, Lucia, cu sora sa, Madeleine, dar mai ales cu personalități marcante ale culturii române şi europene a epocii. Printre cei din prima categorie se numără muzicieni ai generației sale, compozitori, autori de lucrări simfonice, vocal-simfonice ori corale, de talia lui

George Enescu, Alexandru Zirra, Filip Lazăr, Ion Nonna Otescu, Alfonso Castaldi, Gheorghe Cucu, Vasile Popovici, Stan Golestan, Mihail Andricu, Ioan D. Chirescu, Dimitrie Cuclin, folclorişti ca Emil Riegler-Dinu, Tiberiu Brediceanu, Gavriil Galinescu, Ilarion Cocişiu, Tiberiu Alexandru, Mihail Vulpescu, interpreți ca Smaranda Athanasoff, gazetari din domeniul muzicologic ca Mihail Posluşnicu, dar şi prestigioşii muzicieni străini Bèla Bartòk, Maurice Ravel, Henri Duparc, Jacques Chailley, Ernest Closson, Emille Vuillermoz, Gabriel Pierné, Josef Suk, Marc Pincherle, Egon Wellesz, Eugène Pitard, Andrè Schaeffner, Henri Gagnebin, Paul Collaer etc.

Experiența etno-muzicologică permite editoarelor comentarea unor date din scrisorile publicate, cum ar fi convingerea lui Brăiloiu referitoare la sistematizarea propusă de Bartòk, ce nu se poate aplica la toate speciile folclorului românesc, fapt recunoscut de însuşi inițiatorul sistematizării. Altă dată Brăiloiu îl anunța pe bunul prieten al muzicienilor români de la Budapesta despre moartea prematură a lui D. G. Kiriac, pe care-l consideră mentorul său.

Printre personalitățile de marcă ale culturii româneşti intrate în corespondență cu Constantin Brăiloiu se numără Ion Bianu, Alice Voinescu, G. T. Kirileanu, Sandu Tudor, Dimitrie Gusti, Henri Stahl şi chiar şi patriarhul Miron Cristea, ori văduva lui D. G. Kiriac, Natalia ş.a.

Bogatul fond epistolar relevă aspecte deosebit de interesante ce dau cărților dimensiuni culturale, etno-muzicologice şi muzicologice aparte, cea mai mare parte a documentelor fiind inedite şi prețioase, deoarece aruncă noi lumini asupra personalității ilustrului etnomuzicolog.

Multe dintre scrisorile prezentate conțin referiri la unele lucrări fundamentale ale lui Constantin Brăiloiu şi date despre principalele sale ctitorii: înființarea Societății Compozitorilor Români, a Academiei de Muzică Religioasă, întemeierea Arhivei de Folclor a Societății Compozitorilor Români, alcătuirea unor manuale de muzică, organizarea unor manifestări culturale etc. Se fac trimiteri importante la fişele savantului, existente între documentele Arhivei Internaționale de Muzică Populară de la Geneva, sau la cele din Muzeul Omului din Paris şi la principalele țări în care şi-a desfăşurat activitatea etno-muzicologul român: Elveția, Franța, Belgia, Italia, Germania, Spania, Anglia, Africa, dar şi în Banatul sârbesc. Aşa cum afirmă îngrijitoarele ediției, sunt reliefate în paginile epistolare „relațiile profesioniste şi prieteneşti avute atât cu connaționali, cât şi cu străini”, evidențiindu-se „aprecierea universală de care s-a bucurat, eforul uriaş pus în slujba unor realizări tot atât de uriaşe pe plan național şi internațional”.

Vasile VASILE

Confesiunile unui condamnat la moarte

Deşi au trecut aproape 40 de ani de când nu l-am mai văzut, timpul nu a făcut decât să-i incărunţească puţin părul. Mă temeam că, după notorietatea artistică dobândită în cei 11 ani de carieră neîntreruptă la Metropolitan Opera din New York, voi regăsi un alt om, mai preţios, mai oficial, mai reticent. Bucuria mea a fost aşadar, cu atât mai mare, cu cât, în acelaşi trup svelt, cu figura unui actor meridional, am regăsit pe acelaşi **Vasile Moldoveanu** pe care îl aplaudasem, in vremea studenţiei, în: Arlechinul din "Paiaţe", Don Ottavio din "Don Giovanni", Eisenstein din "Liliacul", dar mai ales, in Rodolfo din "Boema". Adică, o fiinţă modestă, sinceră, spontană si foarte sociabilă. Prin urmare, interviul pe care i l-am realizat pentru TVR Cultural a decurs simplu, de parcă ne-am fi despărţit ieri. Şi câte nu am aflat despre el în această discuţie!...

Foto: Diana Murăşan

Deşi în anii comunismului mulţi artişti români au rămas în Occident, numai Vasile Moldoveanu a fost condamnat la moarte ca "trădător" de ţară, în anul 1972. După un timp, sentinţa i-a fost comutată la 6 ani de puşcărie, iar acum, nu înţelege de ce, ca să i se absolve orice vină, trebuie să deschidă un proces!... După cum nu-şi explică nici dezinteresul oamenilor politici pentru cultură şi pentru viaţa grea pe care o duc artiştii în România. Sunt lucruri care-i întunecă emoţionantele clipe petrecute fie cu prietenii: Marcel Angelescu, Cornel Stavru, Lucian Marinescu, în compania Senatului Universităţii Naţionale de Muzică sau la Radio.

S-a născut la Constanţa, la 6 octombrie 1935, într-o familie care nu avea nicio legătură cu muzica. Câţiva ani a cântat în corul Operei din acest oraş, apoi a devenit student la Bucureşti, la clasa lui Octav Enigărescu. Cel care s-a ocupa însă, cu o grijă părintească de fomarea vocii sale, a fost tenorul Dinu Bădescu. În anul 1972, după o carieră onorabilă la Bucureşti, hotărăşte să-şi urmeze soţia, pe balerina Aluca Băbeanu, în Germania Federală. Se stabilesşte la München, dar evoluează treptat, de la teatre mai mici la: Amsterdam, Geneva, Berna, Hamburg, Munchen şi Stuttgart. Şansa îi surâde, deoarece întâlneşte pe una dintre doamnele cele mai importante de la marea agenţie de impresariat Columbia şi astfel, în anul 1978, debutează la MET, în "Boema", cu Renata Scotto. Alături de Viorica Cortez, Vasile Moldoveanu are cea mai lungă evoluţie pe această scenă, în peste 100 de spectacole. De cele mai multe ori a fost chiar in alternanţă cu Placido Domingo în: "Don Carlo", "Vecerniile siciliene" şi "Simon Boccanegra" de Verdi, "Boema", "Manon Lescaut" sau "Il tabarro" de Puccini. Cel mai mult l-a iubit pe Luigi din "Il tabarro". Contractele cu scenele americane şi din Germania nu i-au permis să cânte în Italia, decât la Terme di Caracalla din Roma şi la Parma, fiind obligat să refuze invitaţia Scalei de a face parte din distribuţia operei „Vecerniile siciliene". Aici ar fi putut, poate, să aibe şi alte partenere celebre, alături de cele din Germania, Franţa, Anglia, Spania, Elveţia, Portugalia sau America: Ghena Dimitrova, Mirella Freni, Grace Bumbry, Eva Marton, Montserrat Caballe, Joan Sutherland, Fiorenzza Cossotto, Maria Chiara, şi, mai ales, Renata Scotto...

Vasile Moldoveanu şi Dan Dediu

De la toţi a avut de învăţat câte ceva, de la parteneri, dirijori (Nello Santi, Silvio Varviso, Rafael Kubelik; James Levine, Leonard Slatkin), regizori (Franco Zeffirelli, Jean Pierre Ponelle, Giancarlo del Monaco, Roman Polanski), şi, mai cu seamă de la pianiştii-corepetitori. Uneori, autoexigenţa şi un bun „preparator" la repetiţiile de cabină, pot transforma o voce. Vasile Moldoveanu a căpătat, astfel, un alt glas decât cel cu care a plecat din România, mai puternic, mai mai bărbătesc, mai dramatic. După unul dintre spectacolele sale, cronicarul ziarului „The NewYork Times" afirma: „Îmi plac strălucirea, virilitatea şi modul de proiectare a cântului acestuir tenor român, care aminteşte de Giovanni Martinelli. Sunetul său este chiar mai incisiv decât al lui Placido Domingo".

Vasile Moldoveanu declară că nu prea mai ascultă operă, că nu-i cunoaşte pe tenorii tineri (îl admiră numai pe Roberto Alagna), că duce o viaţă simplă, la Monte Carlo, alături de fiul său, Nick, în vârstă de 30 de ani, compozitor.

Cu o sinceră modestie, afirmă că va rămâne şi dincolo de cei 75 de ani pe care îi are, „un simplu slujitor al operei".

Luminiţa CONSTANTINESCU

Muzica de cameră
dintr-o altă perspectivă

Odată cu venirea toamnei, sălile de concert îşi aşteaptă publicul dornic de muzică bună, de spectacol, de tot ceea ce înseamnă artă şi frumos.

Stagiunea camerală ar trebui să se plaseze, ca gândire managerială, pe o poziţie complementară faţă de stagiunea concertelor simfonice, în ideea de a atrage publicul iubitor de simfonic şi către genul cameral, precum şi de a urmări în timp formarea gustului pentru muzică de cameră a unui public cât mai numeros. În această idee, stagiunea de recitaluri ar trebui să proiecteze către public o percepţie a permanenţei acesteia, egală ca importanţă cu cea a stagiunii simfonice.

Poate că ar fi interesant să se urmărească câteva direcţii bazate pe originalitate pe de o parte, şi pe sincretismul artelor, pe de altă parte. Publicul secolului XXI poate fi atras către genul cameral dacă acesta îi va oferi complexitatea unui spectacol, dacă ideea de recital se va deplasa dintr-o zonă uşor amorţită în zona de îmbinare a artelor într-un spectacol viu.

Pornind de la ideea că există multă muzică frumoasă aproape necunoscută, s-ar putea deschide un ciclu de recitaluri care să aducă în faţa publicului muzica unor compozitori stinşi din viaţă atât de devreme, încât nu au apucat să cunoască consacrarea; Lili Boulanger, cu o creaţie vocală importantă, Juan Crisostomo de Arriaga, cu muzica sa pentru cvartet de coarde, sau Clara Schumann, necunoscută ca şi compozitoare, dar a cărei creaţie camerală merită să fie scoasă la lumină, sunt doar câteva exemple care ilustrează această idee.

Un alt proiect care ar putea fi aducător de succes s-ar concretiza într-un ciclu de recitaluri reunite sub titlul *Muzicienii familiei Bach*, care să cuprindă lucrări camerale ale compozitorilor dinastiei Bach, în aşa fel încât să facem cunoscută o vastă creaţie muzicală care se află în umbra geniului de la Leipzig.

În zona interferenţei artelor, întâlnirea dintre poezie şi muzică ar putea alătura personalităţi din aceeaşi zonă culturală, a căror complementaritate dă naştere fluidului artistic. Petrarca – Liszt, Puşkin – Rahmaninov, Baudelaire – Debussy, Iulia Haşdeu – Tudor Dumitrescu sunt doar câteva sugestii.

Pe această direcţie a sincretismului artelor pe scena de recital, asocierea instrumentelor cu arta dansului ar putea implica orga într-o suită de recitaluri ilustrate cu graţie şi imaginaţie de către nume consacrate în arta dansului.

Ne vom bucura de 2011 ca fiind “an Gustav Mahler”, astfel că muzica sa de cameră va fi în atenţia interpreţilor şi publicului deopotrivă, ca un regal spiritual.

Daca vom scoate puţin muzica de cameră din tiparele ei oarecum prăfuite, poate că nu ne vom mai plânge de săli goale şi de dezinteresul publicului pentru *Cenuşăreasa muzicii.*

Diana SPÂNU-DĂNILĂ

Adio, Rodica Sava

Ne-a părăsit, de curând, un critic redutabil şi un realizator muzical de excepţie: Rodica Sava.

Aş fi vrut ca în locul acestor rânduri să fi publicat un interviu cu ea. Dar timpul şi maladia necruţătoare nu ne-au mai dat răgazul de a împlini acest proiect…

Am cunoscut-o acum mulţi ani, la cursurile de vară vâlcene. A doua zi, realiza în direct una din cunoscutele sale emisiuni, cucerind publicul prin energia debordantă, critica onestă şi căldura cu care ocrotea tinerele talente. Măiestria profesionistului se împletea benefic cu cea a tinerilor pe care îi promova.

În ani, am colaborat de multe ori, eu acompaniindu-mi elevii, Rodica Sava descoperind fără încetare tineri interpreţi. Îndată ce a preluat conducerea Festivalului „Tinere Talente” de la Râmnicu Vâlcea, iniţiat de fosta mea profesoară, Irina Şaţchi Popovici, colaborarea noastră s-a intensificat. Această manifestare, cu o tradiţie de peste trei decenii, se afla în cele mai competente mâini, reunind interpreţi, critici muzicali, profesori şi un mare auditoriu naţional. Pe scena festivalului au evoluat şi tineri cu precare posibilităţi materiale, cărora Rodica Sava le-a înlesnit calea afirmării. Personalitatea sa impunea prin intuiţia muzicală, inteligenţă, cultură, vivacitate şi, nu în ultimul rând, dragostea pentru cei ce slujesc muzica. Trăia *con anima*. Ultima sa apariţie pe scena vâlceană, anul trecut, când a realizat ediţia cu numărul XXX a Festivalului „Tinere talente”, se înscria în aceeaşi notă de dinamism şi profesionalism ce nu lăsa să se întrevadă cursul neiertător al suferinţei sale.

Aş fi vrut să-i pot mulţumi îndeajuns, atât în nume propriu, pentru întreaga noastră *prietenie muzicală*, dar şi în numele celor pe care i-a însoţit în devenirea lor artistică. Dar cuvintele sunt întotdeauna prea sărace când vorbim de recunoştinţă.

În volumul pe care l-a publicat în anul 2008 „Un vis împlinit *Muzicieni de azi… muzicieni de mâine…*”, Rodica Sava nota, între altele: „Am pus întotdeauna reuşita tinerilor interpreţi în mare măsură pe seama profesorilor formatori. Le-am cunoscut şi admirat entuziasmul, spiritul de sacrificiu – prin nesfârşitele ore de lucru la clasă – am trăit împreună emoţiile micilor artişti aflaţi pe podiumul de concert, ne-am bucurat şi nu de puţine ori ne-am întristat în faţa unor obstacole ce încercau să frângă aripile celor ce îşi luau zborul spre înălţimi... Toate acestea ne-au unit şi ne-au dat energia să mergem, cu şi mai mare elan, mai departe…”

Acum mergem mai departe fără doamna Rodica Sava care ne-a părăsit, lăsându-ne regretul de a fi pierdut încă o voce inconfundabilă a culturii româneşti. Nu ne rămâne decât să ne rugăm pentru odihna sa veşnică…

Dorina ARSENESCU

REVERENȚĂ

Maia CIOBANU

La mijloc de iunie Atheneul Român a oferit un regal sonor cu autograful Corneliei Bronzetti.

În "Concertul aniversar" care menționează 50 de ani de activitate concertistică (51, de fapt, cum avea să precizeze muzicologul Grigore Constantinescu) binecunoscuta solistă a aşezat la locul de sărbătoare a carierei sale muzica românească modernă.

Cornelia Bronzetti a promovat permanent creația românească fiind convinsă că muzica nouă are acelaşi drept de a exista şi de a fi înțeleasă ca şi muzica romantică ori cea clasică şi că (vorba lui Voltaire) nu există decât un singur gen prost – genul plicticos.

Concertul său este încă o dovadă a variatei sale deschideri estetice, a unei permanente curiozități față de nou, a capacității de a accede şi de a face pe alții să acceadă alte orizonturi sonore. Nu aş fi luat condeiul în mână (fiind "parte implicată") dacă nu aş fi căutat în zadar, aşa cum o fac de prea multă vreme de câte ori mă duc la un concert de muzică nouă şi cu atât mai mult de câte ori mă duc la un concert de muzică românească, vreun critic pe care să ne bizuim în a mărturisi despre muzica autohtonă modernă.

Un program dens şi bine colorat (stilistic, estetic, timbral) s-a derulat între două momente enesciene: un omagiu – ***Sonata-poem "In memoriam George Enescu"*** de Remus Georgescu şi Enescu însuşi, în minunata sa ***Sonată pentru vioară şi pian în la minor "Torso",*** ambele realizate în colaborare cu o pianistă de înaltă calitate - Cipriana Gavrişiu.

Între ele, trei compozitori din trei generații diferite, cu opțiuni estetice diferite, cu temperamente contrastante: Carmen Petra Basacopol, Dan Dediu şi subsemnata.

Un modalism familiar şi bine echilibrat îşi pune sigla pe ***Trio-ul de coarde*** şi pe liric-narativa ***Legendă pentru vioară şi orgă*** (dedicată violonistei) de C. Petra Basacopol. Tot într-o lucrare pentru vioară şi orgă, Dan Dediu îşi reconfirmă predispoziția pentru ludic, jonglând culori şi intensități extreme în perimetrul violent expresionist al unui "***Preludiu al Urlătorului***".

Remarcabil tandemul vioară – orgă (Dan Racoveanu) încălzind frazele frumos ondulate ale *Legendei* pe care Carmen Petra Basacopol a dedicat-o Corneliei Bronzetti, desenând rafinate jocuri de culori şi păstrând în piesa lui Dan Dediu un echilibru măiestrit, posibil numai unor muzicieni cu o mare cultură şi experiență scenică. Excelent trio-ul de coarde realizat împreună cu Marin Cazacu – violoncel şi Marian Movileanu – violă.

Un cuvânt şi o mulțumire aparte pentru felul în care Cornelia Bronzetti a recitit ***"Jurnal'99" pentru vioară şi mediu***

electroacustic – una din lucrările mele concertante cele mai dramatice, deloc facilă instrumental, mulată perfect pe temperamentul unei violoniste de mare virtuozitate şi cu o rafinată cultură a sunetului, care ştie să se se implice sufleteşte, să se cheltuiască şi să ardă la cea mai înaltă intensitate. Acelaşi excepțional arcuş (încadrat de o minunată echipă: Daniel Kientzy – saxofon, Emil Vişenescu – clarinet şi tânărul actor Bogdan Nechifor) a construit o emoționantă comunicare cu publicul în premiera ultimei mele piese - ***"Just passing through…"*** realizată la Palatul Mogoşoaia.

Cornelia Bronzetti este cunoscută ca un artist împlinit, având o activitate prodigioasă ca solist, profesor, animator al vieții muzicale româneşti şi nu numai. Încep prin a aminti rolul său ca fondator al Concursului internațional care-i poartă numele, ca şi prezența în numeroase cursuri internaționale din Danemarca, Spania, Elveția, Germania, Italia, S.U.A.

Dintre numeroşii studenți ai maestrei să-i numim pe Liviu Prunariu, Marius Nichiteanu, Adriana Rosin, Silvia Ițicovici, Luminița Petre, Nora Hapca, etc. Să amintim de asemenea nenumăratele înregistrări pe disc, radio sau Tv, realizarea a peste 2500 de concerte în țară şi străinătate, sub bagheta lui Kurt Mazur, Pietro Argento, Aram Haciaturian, George Georgescu, Horia Andreescu, ori în tandem cu pianişti precum Martha Argerich, Therèse Dussaut, cu Gabriel Amiraş, Suzana Szorenyi şi alții.

Colaborările cu violonista Cornelia Bronzetti se transformă inevitabil – o ştiu din proprie experiență – într-o caldă amiciție, căci artista are vocația rară a prieteniei şi atitudinea unui om de înaltă calitate. O neştirbită corectitudine, căldură şi sensibilitate umană a susținut şi susține vechi prietenii. Şi mi-e greu să aleg ce să laud mai întâi: artistul sau omul, căci – lucru rar în lumea de azi – calitatea ambilor satisface cele mai pretențioase standarde. Cornelia Bronzetti ştie să lumineze sunetele şi oamenii, să strălucească fără să facă zgomot şi să-şi păstreze integritatea fără publicitate.

Ea este o mărturie a Autenticității, față de care fac o reverență.

Concursul de la Câmpina

Cornelia BRONZETTI

Municipiul Câmpina, însorit şi primitor, a găzduit, ca întotdeauna la început de iulie, ediţia a VII-a a Concursului Internaţional de Vioară, manifestare muzicală bienală.

Ca şi în anii trecuţi, probele s-au desfăşurat în Sala Praznicală a Parohiei „Sfântul Nicolae", beneficiind de o acustică splendidă şi un cadru natural şi spiritual de vis, iar în seara zilei de 2 iulie, decernarea premiilor şi concertul laureaţilor a avut loc, în mod tradiţional, la Muzeul Memorial „B.P. Haşdeu" în faţa unui numeros public iubitor de muzică şi a oficialităţilor Primăriei Câmpina. În muzeul complet renovat sub atenta îndrumare a gazdei, doamna muzeograf principal dr. Jenica Tabacu, mulţi melomani au trebuit să stea în picioare din lipsa spaţiului.

Juriul internţional a fost alcătuit din Jenny Abel – o veche prietenă a României, Olga Korinets – (Ucraina), Ladislau Csendes, Alexandru Ganea şi Cornelia Bronzetti.

Şi în acest an nivelul concursului a fost foarte înalt, acordându-se două Premii I ex-aequo violonistelor Maria Alexandra Bobeico din Bucureşti şi Anastasiya Gerasina din Kiev. Premiul II a fost obţinut de violonista Ioana Elisabeta Olteanu din Bucureşti, Premiul III neacordându-se. De asemenea premiul de Virtuozitate „Garabet Avakian" (oferit de subsemnata) a fost împărţit între cele două laureate cu Premiul I, iar Premiul de Interpretare a piesei româneşti obligatorii a fost oferit de subsemnata pentru *Sonata a II-a* de G. Enescu, Alexandrei Bobeico şi pentru *Sonatina* de Paul Constantinescu, Ioanei Olteanu.

În după amiaza zilei de 2 iulie, conform tradiţiei, în aceeaşi sală a avut loc un concert cameral în care subsemnata împreună cu pianista Cipriana Gavrişiu şi violonista Tatiana Ciubuc, a cântat lucrări de George Enescu, Teleman, Haydn, Viotti şi Pleyel.

Odată cu ultimele acorduri ale *Sonatei a II-a pentru vioară şi pian* de George Enescu în concertul de gală, pentru oraşul Câmpina s-a încheiat şi a 20-a stagiune de concerte organizată de Asociaţia Culturală „Sempre Concerto", Societatea Filarmonică din Câmpina, UNMB, Primăria Câmpina şi Consiliul local municipal, Parohia „Sfântul Nicolae", Casa de Cultură „Geo Bogza" şi Muzeul Memorial „B.P. Haşdeu". Concertele acestei stagiuni au cuprins programe foarte bogate şi diverse susţinute de artişti români şi de peste hotare, de orchestrele ale UNMB, solişti între care Darya şi Zhanna Varlamova din Minsk (Belarus), Viniciu Moroianu, Cornelia Bronzetti, Alina Bercu, „Romanian Piano Trio", Jenny Abel, Mihai Ungureanu, Cipriana Gavrişiu şi mulţi alţii.

IN MEMORIAM Florin Comişel

În ziua de 7 octombrie s-au împlinit 25 de ani de la trecerea prematură şi fulgerătoare în lumea cea veşnică a reputatului compozitor, dirijor şi folclorist Florin Comişel.

A văzut lumina zilei în Municipiul Ploieşti, în ziua de 10 aprilie 1922, într-o familie de intelectuali: tatăl său Gheorghe Comişel fiind un binecunoscut institutor, dirijor şi profesor de muzică. Încă din timpul studiilor muzicale universitare bucureştene, respectiv din anul 1943, viitorul muzician este încadrat cercetător ştiinţific la Arhiva de Folclor a Societăţii Compozitorilor Români şi apoi la Institutul de Folclor din Bucureşti. Începând din anul 1947 şi până în 1978, distinsul muzician Florin Comişel este dirijor la diverse ansambluri şi instituţii artistice, printre care, în perioada 1957-1978, Ansamblul "Rapsodia Română".

În muzica românească contemporană, Florin Comişel se afirmă în triplă calitate: în domeniul creaţiei muzicale, al folcloristicii şi al artei interpretative. În cei aproape 40 de ani de prodigioasă activitate de creaţie muzicală, Florin Comişel s-a impus în aproape toate genurile muzicale, de la lied, muzică corală şi până la creaţia simfonică, vocal-simfonică şi de teatru (operetă), izbutind să îmbogăţească patrimoniul nostru artistic cu importante lucrări, multe dintre acestea făcând parte din repertoriul permanent al unor valoroase colective artistice.

În domeniul artei interpretative, la pupitrul unor reprezentative ansambluri, Florin Comişel a dirijat numeroase spectacole în ţară şi în străinătate: Ungaria, Bulgaria, Franţa, URSS, Cehoslovacia, Germania etc.

În 1977, cu ocazia constituirii Cenaclului muzical "Paul Constantinescu", maestrul Florin Comişel a fost ales preşedinte executiv, funcţie ce îndeplinit-o până la trecerea sa prematură şi fulgerătoare în lumea cea veşnică, în 1985.

Bogata şi remarcabila sa activitate în domeniul artei sonore a fost răsplătită de Statul Român cu importante ordine şi medalii, cu titlul de Artist emerit şi cu patru premii de creaţie acordate de către Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România.

Pentru cinstirea memoriei şi operei sale, în anul 1987, forurile culturale ale judeţului au iniţiat Festivalul Coral Interjudeţean ce-i poartă numele, iar pe casa din Ploieşti în care s-a născut şi a trăit o parte a vieţii (str. Ana Ipătescu, nr.62), prin grija semnatarului acestor modeste rânduri, s-a aşezat şi dezvelit o placă omagială cu efigia compozitorului,

După cum aprecia muzicologul dr. Viorel Cosma, "compozitorul Florin Comişel cunoscând direct de la sursă folclorul ţărănesc, şi-a făurit un limbaj personal inspirat din tezaurul popular, fapt ce i-a asigurat creaţiei sale o certă accesibilitate".

Al. I. BĂDULESCU

Încântătoarea rutină din Elveţia

Doina MOGA

Aproape în fiecare an, asist la un spectacol inedit, captivant, emoţionant şi probabil unic în lume, spectacol prilejuit de sfârşitul stagiunii Operei din Zürich. Ajung aici, aş zice aproape cu precizia unui ceas elveţian,exact în prima zi a evenimentului, ce se desfăşoară pe durata a trei seri consecutive, deşi data lor(a serilor) diferă de la an la an, păstrând stabilă doar luna – iulie, cu prima ei jumătate şi locaţia, care este Piaţeta patronată de biserica Frau Munster, înnobilată de vitraliile lui Marc Chagall, înconjurată de clădiri cu parfum de istorie, de clipocitul râului Limmat, de alte biserici şi unde este amplasat un ecran imens pe care se poate urmări sincron ceea ce se întâmplă pe scena operei respective. Devenit aproape rutină, ce-i drept una încântătoare, acum, ca de fiecare dată, mi-am început sejurul cu acest eveniment. Şi tot ca de fiecare dată, mă minunez , mă emoţionez şi mă îmbăt de atmosfera sonoră, aproape ancestrală, cauzată de împletirea cântecului păsărelelor, cu dăngănitul clopotelor,cu clipocitul apei şi evident cu muzica operelor în cauză. Toate astea, pentru că aici în Elveţia, mai ales la Zürich - oraşul curat ca o farmacie, exact ca un ceas şi apetisant ca un tort de ciocolată, păsările cântă până târziu în noapte, clopotele bat din sfert în sfert de oră, ca să nu mai vorbesc de momentele aproape apoteotice când se aud 10, 11 sau 12 bătăi din cupola mai multor biserici, ingenios acordate, picăturile sau rafalele de ploaie şoptesc şi murmură cadenţat, toate devenind decor sonor pentru operele lui Haendel, Mozart, Schumann, Donizetti, Eugene D'Albert, Strauss etc. (practic până la urmă nici nu contează titlurile), dându-mi senzaţia auditivă de muzică modernă. Câteodată, mă simt aici, începând cu şi mai ales prin aceste spectacole, ca la un fel de purificare. Purificare a sufletului, a auzului, a văzului, a simţurilor în totalitatea lor,purificare extrem de bine venită după îmbâcseala şi poluarea de toate felurile, de acasă. Decorul dublu, cel de pe scena originală şi cel de afară; acustica dublă, impecabilă, cea de pe scenă şi cea de afară; efectele duble de culori şi lumini de afară în nuanţe de plumburiu şi violet şi de pe scenă, strălucitoare şi interpretarea de cele mai multe ori remarcabilă, fac din finalul stagiunilor aici, adică la Zürich, un triumf al frumuseţii, nobleţei şi civilizaţiei. Nu încetez să mă minunez de fiecare dată când vin aici, de aceste combinaţii simple, dar de mare efect, pe care le poate da muzica compusă de geniul uman cu muzica naturii, inimitabilă si imprevizibilă. De aceea, nu aş schimba nicicând locul de afară din Piaţetă, din aer liber, unde oricât de frumoasă ar fi vremea de peste zi, tot răcoare ca să nu zic frig este seara târziu, pe unul confortabil şi elegant din sală. Aici, afară, parcă ascult muzica viitorului. E fantastică, nouă şi surprinzătoare. Ce încântătoare rutină! De abia aştept următorul eveniment de acest gen.

Ţintea muzicală

George BALINT

Familia Teodorescu, ai cărei membri sunt mai toţi muzicieni (stratificaţi pe două generaţii), şi-a propus să ofere, deopotrivă localnicilor, apropiaţilor, prietenilor dar şi altor muzicieni, prilejul unor întâlniri de vară în cadrul primitor al casei lor din Ţintea – Băicoi. Astfel, o dată pe an, un mănunchi de compozitori şi interpreţi sunt invitaţi să participe în colocviale întruniri de vorbire asupra propriilor lucrări şi de susţinere a unor mici concerte camerale. Generoasă prin temă, densă prin conţinut, valoros-revigorantă prin calitatea expunerilor şi totodată memorabilă prin personalitatea participanţilor, ediţia a II-a 2010 s-a derulat pe 23 şi 24 iulie. În ambianţa casei Teodorescu s-au petrecut veritabile momente de act cultural, într-o atmosferă de prietenie şi elevare spirituală. Iniţiativa şi conceptul tematic al acestui eveniment aparţine Adinei Dumitrescu (aflată de ceva vreme în Tampere – Finlanda), secondată în plan organizatoric de sora ei mai mare, Dana Probst (stabilită la Viena), fiicele regretatului ing. arh. Gheorghe Teodorescu.

Sub genericul *„Între bizarul baroc şi frumosul modern”*, programul a cuprins trei tipuri de manifestări: înregistrări cu lucrări muzicale proprii, prezentate şi comentate de către chiar autorii acestora – Adina SIBIANU, George BALINT, Sebastian DUMITRESCU, Sorin LERESCU, Adina DUMITRESCU, Mihai MĂNICEANU, Dana Cristina PROBST; vizionarea unor proiecţii cu spectacole din creaţia lui Igor STRAVINSKI – baletul *Pulcinella* şi opera *The Rake's progress*; concert cameral vocal-instrumental, cu participarea câtorva meştrii dar şi tineri şi foarte tineri (elevi şi studenţi) interpreţi din ţară şi străinătate – Cristina RADU (soprană), Mihai VÂRTOSU (pian), Sebastian DUMITRESCU (vioară, chitară), Liis JOAMETS (vioară), Maria Magdalena PROBST (violoncel) şi Dana Cristina PROBST (pian).

Prezent în număr mare, atât la proiecţii cât şi, mai ales, la concert, publicul a primit cu entuziasm prestaţia artiştilor. De bună seamă, această oază de firesc comunitar dedicat nevoii de artă, într-o zonă lipsită altminteri de posibilitatea unor asemenea evenimente merită a fi continuată. Pe acest considerent se cuvine toată reverenţa unor oameni precum cei din familia Teodorescu, graţie cărora a fi la Ţintea echivalează cu oriundele dintr-un areal cultural de autentică factură europeană.

Marele Premiu

Corina BURA

După ce ecourile Olimpiadelor şcolare se mai risipesc, iată că luna iunie a fiecărui an devine prilej de animație în lumea artistică a celor mici, deoarece, începând cu anul 1995, Palatul Național al Copiilor a fost, şi este în continuare, organizatorul şi gazda unui concurs muzical de rang republican intitulat **„Marele Premiu”.** La această ediție au participat aproximativ 600 de concurenți care au venit din Buzău, Câmpulung, Brăila, Râmnicu Vâlcea, Giurgiu, Călăraşi ş.a. şi, bineînțeles, Bucureşti.

Ceea ce deosebeşte această acțiune de toate celelalte asemănătoare este faptul că, pe lângă disciplinele considerate „clasice”, manifestarea are şi secții pentru muzică de cameră (formații de tip trio, cvartet, cvintet, octet cu violoncel până la orchestră de cameră), de muzică de divertisment, instrumente populare, iar susținerea materială aparține în exclusivitate inițiativei private, în special părinților micilor concurenți. Acest gest ni se pare semnificativ având în vedere contextul dat şi arată dorința unui segment al populației (pe care ni-l dorim din ce în ce mai mare) de a da o educație complexă copiilor, înțelegând că doar acest tip de „investiție” duce, în timp, la progres atât economic cât şi social. Pentru a răsplăti măcar simbolic strădaniile micuților concurenți au fost acordate 350 de premii, 2 Trofee, mențiuni şi câteva premii speciale, iar gala a fost preluată de postul de televiziune B1.

Segmentul final al manifestării a concentrat în aproximativ o oră tot ce a avut mai valoros acest eveniment. Deschiderea, într-o sală foarte plină ca număr de locuri ocupate, dar mai ales de emoțiile atât de felurite care creează acea tensiune pe care doar participanții o pot trăi cu adevărat, a evidențiat orchestra Şcolii de Muzică nr. 5 din Capitală, sub îndrumarea profesorului Nicoale Antonescu. Parcurgând întregul program am remarcat faptul că această unitate de învățământ artistic are rezultate remarcabile, unul dintre trofee fiind câştigat de violonista Iulia Cazacu din clasa a VIII-a, îndrumată de binecunoscutul violonist şi profesor Marius Lăcraru, cu interpretarea primei mişcări din dificila şi celebra lucrare aparținând lui Edouard Lalo, *Simfonia spaniolă.* Din aceeaşi echipă au apărut pe scenă şi Camelia Ciobanu (cls. VIII-a, violoncel, prof. Violeta Dumitru) şi Ana Maria Bibescu (cls. VII-a, chitară, prof. Vlad Vedeş). Liceul de Muzică „George Enescu” şi-a adjudecat şi el un mare număr de premii, iar pe scenă galei au fost prezenți Mihaela Mitrofan, îndrumată de prof. Olivia Papa, care, iată, la numai 8 ani a interpretat virtuozul opus vivaldian *Primăvara*, Mircea Dumitrescu din clasa a V-a care şi-a manifestat abilitățile în *Melodii lăutăreşti* de Sarasate, Mirel Popescu (cls. VI-a, fagot, prof. Trosca Mugur) şi Cristian Florian Dragomir (cls. VIII-a, contrabas, prof. Apostol Dumitrescu). Totuşi cel de-al doilea Trofeu a revenit pianistei Ştefania Fieraru din clasa a IV-a, reprezentantei Şcolii de Muzică nr. 3 din Bucureşti, eleva profesoarei Carmen Enescu-Botezatu. Acest frumos program a primit un plus de culoare prin arhicunoscutele

sonorități ale melodiile *Entertainer* de S. Joplin, la clape electronice Iulia Matei, anul II, de la Palatul Național al Copiilor, inițiată de prof. Stelian Coman şi *Sunetul muzicii* interpretată la fluier de către Ioan Năstase, din anul IV (P.N.C., prof. Nicolae Zarioiu), cei doi aparținând şi ei lotului marilor premianți.

Un merit deosebit a revenit tuturor cadrelor didactice care şi-au dat concursul în postura de acompaniatori, prezenți fiind în spectacolul de premiere: Smaranda Ilea, Aura Pătraşcu, Luiza Buştiuc şi Ozana Alexe. Au fost câteva ore care s-au desfăşurat sub semnul unei bucurii generale, a magicului – ca să folosim o expresie la modă - a unei meritate mulțumiri, generate de sentimentul unei misiuni bine îndeplinite, care a unit copii, părinți, profesori, organizatori.

Cântând cu plăcere

Anca FLOREA

Ştiam că la Piteşti s-a înființat o orchestră, că a colaborat deja cu mai toți soliştii noştri de cotă, dar am „descoperit" tânăra Filarmonică abia acum, în luna mai, când a aniversat trei ani de existență printr-un concert deosebit, în care a evoluat şi ansamblul coral, cu tânărul dirijor Tiberiu Oprea la pupitru (emoțiile fiind sporite, pentru că este deopotrivă director artistic), propunând opusuri extrem de atractive pentru public - Concertul nr. 3 de Rachmaninov, solist pianistul rus Andre Parfenov, poemul simfonic *Preludiile* de Liszt şi secvențe din *Carmina burana* de Orff.

M-a frapat din primul moment atmosfera generală, plăcerea şi nerăbdarea cu care melomanii au revenit în primitoarea sală a Casei de cultură a sindicatelor, făcând ca cele 500 de locuri să devină insuficiente pentru cei care doreau să asiste la eveniment, bucurându-se de muzica bună într-o versiune interpretativă demnă de laudă. De altfel, aproape la fiecare concert din stagiune sala este plină, semn că piteştenii chiar aveau nevoie de o asemenea instituție, dar şi că întreaga concepție organizatoric-artistică este pe măsura aşteptărilor, oferind de fiecare dată repere tentante, într-o varietate repertorială echilibrată, beneficiind şi de oaspeți al căror nume poartă, de cele mai multe ori, girul calității.

Am ascultat cu reală plăcere partiturile puse în valoare printr-o abordare marcată de rigoare, implicare efectivă în demersul artistic, realizând o sonoritate omogenă, cu planuri expresive bine conturate, răspunzând prompt cerințelor tânărului dirijor care… ştie ce vrea. Şi aceasta se concretizează în siguranța şi claritatea gestului, precizia atacurilor (ceea ce nu e puțin lucru), în „linia mare" a frazării, în rezolvarea secvențelor lirice şi a celor de anvergură, cărora un plus de strălucire le-ar asigura „suflul" gândit de compozitor. Atracția către asemenea pagini celebre, cu o stilistică aparte, este firească şi binevenită pentru publicul care, oriunde s-ar afla, „gustă" marea muzică deopotrivă accesibilă şi greu de interpretat.

Debutând cu un concert romantic prin excelență, programul a captat din prima clipă, orchestra colaborând cu un pianist rus (stabilit în Germania) – Andre Parfenov – recomandat în primul rând ca tehnician performant, cu o forță evidentă, poate mai puțin preocupat de specificul creației lui Rahmaninov, superbă prin alternarea momentelor de rafinată delicatețe cu cele de cuceritoare respirație interioară, revărsată în desfăşurări monumentale, incisive dar fără duritate, trăsături reliefate doar parțial.

Poemul simfonic de Liszt a adus o parcurgere adecvată a scriiturii, dar aşteptam ca aspectul programatic să fie mai pregnant pus în lumină, o creionare imagistică asigurând şi un plus de culoare, de sugestie în planurile expresive. Iar în final, secvențele din *Carmina burana* au permis şi corului să demonstreze că este capabil să susțină asemenea opusuri solicitante şi pretențioase, relația cu orchestra dovedindu-se bine controlată, dirijorul dozând cu fermitate raportul între exploziile ritmice şi cele de un umor adesea grotesc conținut în text.

Istoria devenirii ansamblului se regăseşte, din 2008, în volumul *Bătălia pentru Filarmonica Piteşti* scris de directorul Jean Dumitraşcu în maniera unui „jurnal de bord", care punctează fiecare pas important, fiecare nouă problemă ivită şi, din fericire, rezolvată. Pentru că, aşa cum s-a subliniat şi în cuvintele rostite pe scenă, cu emoție şi sinceritate, „bătălia" s-a bucurat de suportul total al oficialilor locali, primarul Piteştiului, chiar de ziua oraşului, promițând că muzicienii vor avea în continuare sprijinul necesar, lucrându-se deja la renovarea şi amenajarea noului sediu, anunțând totodată că se va ocupa şi de asigurarea „costumelor de scenă" pentru cor şi orchestră, chiar şi într-o perioadă dificilă sub aspect financiar.

Semn că există şi edili care doresc să promoveze arta şi frumosul, nicidecum să le treacă la „economii" pentru buget – aspect mai rar, care merită aplaudat şi apreciat şi de către membrii Filarmonicii şi de către melomanii care astfel au certitudinea că în fiecare joi vor reveni în sala de concert pentru a asculta noi şi noi creații de referință. Iar în alte zile ale săptămânii, serile camerale deosebit de atractive mai ales prin invitarea unor solişti binecunoscuți, care la rândul lor se simt extrem de bine în ambianța primitoare şi caldă a Filarmonicii care, aniversând trei ani de activitate, având manageri cu idei şi cu mult suflet, pregăteşte deja alte proiecte pe care, cu siguranță, le va concretiza la nivelul performanței, crescând de la un an la altul. Pentru că merită…

„Preludiul”... unei continuități

Nu sunt o nostalgică. Ci dimpotrivă, aş putea spune... şi totuşi, când ascult formații corale precum „Preludiu” – înființate în anii „de tristă amintire” comunistă nu pot să nu-mi amintesc de conceptul festivalier a cărui denumire trimitea la Alecu Russo: „Cântarea României”. S-au spus multe despre acest festival, poate mai puțin faptul că el oferea şi o motivație scenică dificilei acțiuni de conservare a tradițiilor populare, unul din stâlpii de susținere a identității spirituale ce caracterizează o comunitate. Spațiul mioritic are ca însuşire fundamentală acea stare de cântec grefată, în principal, pe atitudinea contemplativă în fața realității. După ce insera în cadrul epic al baladei fapte şi evenimente preluate din realitate, românul „doinea”, cu lirismu-i binecunoscut, afişându-şi muzical afectivitatea. În ambianța „Cântării României” se producea o emulație la nivel național, valabilă în special pentru formațiile corale. Se culegea folclor, se reaminteau vechi strofe, se armonizau melodii ori se reinterpretau creator schițe vechi în spiritul aceleiaşi tradiții modal-folclorice care ne este proprie.

De la revoluția din 1989 au trecut deja peste două decenii. S-au operat modificări în structurile politice, s-au deschis larg porțile către vestul european şi nu numai. Suntem acum o Europă unită, un puzzle etnic ale cărui componente coexistă pe baza alăturării unei sume de identități culturale. Am adoptat multe *trend*-uri vestice, nedorind, cu tot dinadinsul, să ne impunem cu unele proprii. Din fericire, am rămas printre țările care perpetuează tradiția festivalurilor de folclor şi a celor corale. Asociația Națională Corală (al cărei preşedinte este astăzi chiar dirijorul corului de cameră „Preludiu” – maestrul Voicu Enăchescu) susține manifestările de acest gen în care sunt implicate ansambluri româneşti de elită la nivel național. Una din inițiativele importante ale Asociației, în colaborare cu Universitatea Națională de Muzică şi cu UCMR, a fost demararea – în anul universitar 2009-2010 – a unei stagiuni corale denumite semnificativ „Paul Constantinescu”, în decursul căreia au fost programate, predominant, piese din arhiva repertoriului autohton.

Găzduind unul din ultimele concerte ale acestei stagiuni **săptămânale**, Studioul „George Enescu” al UNMB a etalat, în fața unei săli îmbucurător de pline, savoarea unui calup repertorial în exclusivitate românesc. Lucrările – aparținând unor maeştrii ai literaturii corale de secol XX-XXI – au pus în valoare remarcabilele disponibilități interpretative ale corului „Preludiu” dar şi calitatea indubitabilă a demersurilor componistice, rigoarea dar şi farmecul fiecărei construcții sonore.

Metamorfozate interpretativ în veritabile narațiuni dramatizate, cele 14 titluri din program semnate de Constantin Arvinte (*Trecui dealul la Băiuț*), Ioan D. Chirescu (*Doruleț, dorulețule*), Nelu Ionescu (*Cuc, cuculeț*), Ştefan Popescu (*Fluture*), Fr. Hubic (*Floricica*), Marțian Negrea (*Psalmul 123*), Dan Dediu (*Axion*), Paul Constantinescu (*Minune prea mare*), D.G. Kiriac (*Am umblat pădurile*), Vasile Spătărelu (*Floare albastră*), Alexandru Paşcanu (*Noaptea de mai*), Tudor Jarda (*Hop, țup, țup*), Dan Buciu (*Visare*) şi Gheorghe Cucu (*Haz de necaz*) au propus iubitorilor muzicii corale un traseu inițiatic în perimetru românesc, cizelat migălos de către întregul aparat coral sub bagheta magică a dirijorului Voicu Enăchescu.

Adăugându-se unui impresionant palmares de apariții scenice acumulat în cei 38 ani de activitate (peste 2000 de concerte şi mai mult de 80 de turnee efectuate în 26 de țări din Europa, America şi Asia), concertul ansamblului „Preludiu” din această primă stagiune corală derulată în capitală s-a dorit a fi, aşa cum a subliniat – în cuvântul său introductiv – prof. dr. Dan Buciu, un eveniment reprezentativ pentru publicul bucureştean. Într-adevăr, asertiunea potrivit căreia „după un popor rămâne în cele din urmă o cultură”, a fost demonstrată pe deplin în decursul acelei ore şi jumătate de muzică dedicate unui repertoriu deja validat în confruntarea cu publicul, conturat cu rafinament de către o formație matură ce-şi onorează statutul profesionist.

Însă, dincolo de relevanța valorică a lucrărilor interpretate (neuitând a menționa numele celor trei solişti care şi-au adus extrem de expresiv aportul la reuşita întregii manifestări: Ciprian Mardare, Gabriela Mădincă şi Robert Costin), trebuie subliniat faptul că cei care au avut misiunea să promoveze arta corală românească – membrii „Preludiului” – sunt voci tinere, care şi-au dovedit vocația pentru abordarea acestui tip de repertoriu. S-a cântat cu foarte multă plăcere, contagioasă pentru spectatorii care au intrat în atmosferă încă de la primele fraze intonate cu grație şi sensibilitate. Suita de contraste dinamice a impulsionat, apoi, reacția de apreciere a publicului, deşi relieful liric al unor partituri inducea acea emoționalitate care obtura, pur şi simplu, dorința de a aplauda în favoarea celei de a nu „rupe”, brusc, starea de visare.

Revin... nu sunt o nostalgică, aşa cum nu cred în naționalismul acerb. Dar cred în Arta autentică, mod de afirmare şi conservare a sufletului unui spațiu spiritual căruia – fie că vrem sau nu – îi aparținem ca individualități. Şi nu pot decât să sper că stagiunea „de suflet” care tocmai s-a încheiat odată cu anul universitar 2009-2010 va avea continuitate, regăsindu-se în acea „ştafetă” de generații care a primenit, în timp, corul „Preludiu”. „PRELUDIUL” UNEI CONTINUITĂȚI...

Loredana BALTAZAR

Simion Stanciu

Ne-a părăsit, mult prea devreme, la vârsta de 67 ani, artistul de excepție Simion Stanciu, naistul care a desfăşurat în țară o apreciabilă activitate profesională, continuată cu cea internațională, prin stabilirea în Elveția, unde a decedat în ziua de 6 iulie a.c.

Copilul Simion Stanciu, artistul de mai târziu, s-a născut în data de 23.12.1943, în localitatea Călăraşi, s-a stabilit în capitală încă din adolescență, dorind să se dedice naiului, considerând că Bucureştiul este locul cel mai propice pentru a studia, a se perfecționa şi afirma în domeniul atât de drag lui, care este folclorul.

În foarte scurtă vreme, reuşeşte să-şi însuşească o tehnică superioară, o acuratețe de filigranist şi o expresivitate interpretativă, absolut cuceritoare.

A debutat la începutul deceniului 1960, în calitate de instrumentist – nai, la Ansamblul „Ciocârlia" al MAI din Bucureşti, formație cu care s-a maturizat ca artist şi cu care a efectuat turnee peste hotare, culminând cu prima afirmare a unei instituții folclorice în SUA, un succes de excepție care a fost repetat, constituind în acelaşi timp şi un început pentru afirmarea spiritului românesc pe meridianele lumii.

Posesor al unui bogat şi variat repertoriu, cuprinzând piese din folclorul muzical tradițional românesc, dar şi din vasta creație a marilor noştri muzicanți-lăutari, precum Cristache Ciolac, Nicolae Buică, Grigoraş Dinicu, Fănică Luca, Ion Oprea ş.a., Simion Stanciu abordează cu interes şi mult curaj muzica clasică romantică şi contemporană, interpretând strălucitor creații de Mozart, M. Bartholdy, Rossini, Haciaturian ş.a., împreună cu lucrări muzicale compuse special pentru el de compozitorii Mircea Chiriac, Viorel Doboş şi Constantin Arvinte.

A avut o extraordinară traiectorie artistică, atât în țară cât şi în afara granițelor în țări europene, în SUA, Canada, Mexic, Cuba şi în alte locuri ale lumii, concertele sale fiind o adevărată sărbătoare pentru publicul care-l răsplătea cu îndelungate aplauze.

A strălucit ca un fantastic meteor pe firmamentul artei interpretative româneşti.

Specialiştii şi practicienii naiului ştiu că acesta este instrumentul care, pentru a scoate sunetele dorite se consumă o cantitate mare de aer şi pentru care este necesară o tehnică specială şi un auz muzical care frizează perfecțiunea, calități afirmate prin talent şi multă muncă depusă de Simion Stanciu.

A reuşit, pe lângă intervalele de bază ale gamei muzicale, ton şi semiton, să introducă în interpretările sale coma, cel mai mic interval perceptibil în special de specialişti, cu scopul de a sublinia parfumul, propriu folclorului şi subtilitățile şi sensibilitățile, caracteristici redării muzicii simfonice.

În prima parte a activității sale artistice, cât a stat în țară, repertoriul său a fost prin excelență inspirat din folclorul românesc, Simion Stanciu reuşeşte să se impună din tinerețe ca o stea de primă mărime în Constelația Naiştilor.

Stabilit în Elveția, Stanciu Simion a abordat un repertoriu mai pretențios, prin adoptarea acestui nobil şi original instrument care este naiul la literatura muzicală simfonică. Cu acest gen de repertoriu, acompaniat de orchestre celebre de gen şi sub baghete renumite, Simion Stanciu a reuşit să se afirme şi să se impună ca un interpret de excepție, cucerind publicul, specialiştii şi condeiele critice, care împreună l-au recunoscut ca un artist de înaltă ținută şi autenticitate, consemnându-l fără rezerve, în panoplia artiştilor de talie internațională.

Onorat de a face parte din generația acestui interpret special, am beneficiat de prietenia lui încă din anul 1961, eu fiind student la Academia de Muzică din Bucureşti, am făcut parte din lotul artistic al României, participant la Festivalul Internațional al Tineretului şi Studenților care a avut loc la Helsinki – Finlanda, ca instrumentist-saxofon în formația de estradă, Simion Stanciu, ca solist al grupului folcloric.

Stabilit în Elveția din dorința de a fi cât mai aproape de marile scene de concert ale lumii, Stanciu Simion n-a uitat niciodată că este român, ultima dorință a lui fiind aceea de a fi adus în țară după deces, dorință care i-a fost respectată de familie şi de prieteni, slujba şi înmormântarea făcându-se la Cimitirul „Reînvierea" din Capitală. La catafalc compozitorul Constantin Arvinte i-a adus defunctului cuvinte de apreciere şi profunde regrete pentru pierderea unui mare artist.

Prin dispariția mult prea devreme a naistului Simion Stanciu arta interpretativă românească şi internațională a pierdut o personalitate artistică unicat, un simbol al folclorului şi un prieten adevărat, greu de înlocuit.

Ştefan CĂRĂPÂNCEANU

Implicarea studenţilor

Mirela KOZLOVSKI

După 11 ani de existenţă a învăţământului artistic constănţean şi după 5 ani de implementare a procesului de la Bologna, asistăm la implicarea tot mai conştientă a studenţilor din Facultatea de Arte din Constanţa în activităţi de autoevaluare şi evaluare.

Având funcţia de responsabil cu calitatea învăţământului în facultate, am parcurs rapoartele întocmite de studenţi cu ocazia vizitei ARACIS. Percepţia realistă, sinceritatea şi profunzimea cu care studenţii au sesizat în rapoartele lor problemele apărute în procesul de învăţământ sunt elemente ce ne-au determinat să-i considerăm parteneri în asigurarea calităţii universitare.

Concluzia la care am ajuns împreună cu colegii mei este că studenţii doresc să se implice activ în viaţa academică, să impulsioneze sistemul de învăţământ artistic, uşor inert la schimbările propuse de ei, schimbări ce ţin de autonomia celui ce învaţă, de calitatea învăţării, de scăderea în importanţă a predării efective.

Sugestiile venite din partea studenţilor sunt selecţionate şi analizate de toţi cei implicaţi în buna desfăşurare a procesului educaţional: îndrumătorul de an, şeful de catedră, coordonatorul programului de studiu, responsabilul cu asigurarea calităţii în facultate şi membrii comisiei de asigurare a calităţii de la respectiva specializare.

Există la nivelul catedrelor din Facultatea de Arte dorinţa de a oferi un învăţământ de calitate, plecând de la pregătirea de specialitate a corpului didactic şi continuând cu spaţiile de învăţământ, dotările laboratoarelor, materialul didactic specific tuturor specializărilor, facilitarea accesului la spectacole, recitaluri, concerte şi expoziţii găzduite de instituţiile de profil, locuri în căminele Universităţii „Ovidius", burse de studii, burse sociale, bilete în tabere studenţeşti, asigurarea transportului şi cazării cu ocazia susţinerii de concerte, recitaluri, spectacole, expoziţii în ţară şi în străinătate.

În centrul preocupărilor comunităţii academice constănţene se află studentul, iar interesul deosebit acordat calităţii învăţării nu este o utopie în învăţământul vocaţional. Dacă la alte instituţii de învăţământ superior se constată o creştere a numărului de studenţi slab pregătiţi în ceea ce priveşte cunoştinţele de bază, competenţele şi deprinderile, la facultatea de Arte din Constanţa studenţii care îşi doresc acest profil profesional sunt în superioritate numerică pentru că în liceu şi-au perfecţionat tocmai această latură profesională.

Reducerea numărului anilor de studii determină condensarea cunoştinţelor ce trebuie transmise în activităţi de predare-învăţare-evaluare, atrăgând după sine o adaptare rapidă şi eficientă a curriculei academice la nevoile pieţii muncii. Toate acestea au ca finalitate armonizarea programelor disciplinelor astfel încât studenţii să nu privească cu suspiciune studiile universitare de trei ani.

Cultura calităţii în acest mediu este un aspect implicit procesului educativ, transferul culturii de la societate la student realizându-se prin comunicare didactică, prin formarea deprinderilor specifice, prin dezvoltarea capacităţilor şi abilităţilor necesare adaptării modului de gândire, de acţiune şi de existenţă la societatea modernă.

În învăţământul artistic superior constănţean cele trei activităţi predare-învăţare-evaluare sunt gândite ca un ansamblu de activităţi la care participă atât profesorii cât şi studenţii, fiind deopotrivă evaluatori şi evaluaţi.

Apartenenţa la o comunitate profesională de învăţământ superior impune norme de conduită ce se cer respectate. Parteneriatul student-cadru didactic este un element caracteristic proceselor de învăţare în învăţământul artistic.

Prin participarea studenţilor la procesul educativ se doreşte creşterea transparenţei şi responsabilităţii publice şi se urmăreşte aducerea unui plus de legitimitate proceselor de asigurare a calităţii.

Educaţia şi formarea profesională trebuie să ofere un standard de viaţă superior celor care participă activ la actul educaţional, cu implicaţii în creşterea nivelului de trai al întregii societăţi. Asigurarea competenţelor necesare în vederea participării corespunzătoare pe piaţa muncii revine mediului academic obligat să asigure accesul la noi locuri de muncă şi îmbunătăţirea calităţii vieţii.

Un domeniu atât de restrictiv ca cel artistic poate părea că nu-şi poate adapta oferta educaţională la piaţa muncii. Grupurile vulnerabile din Facultatea de Arte din Constanţa (studenţii şi cadrele didactice) au întreprins acţiuni susţinute în vederea creşterii interesului angajatorilor din instituţiilor reprezentative şi a altor grupuri ţintă, prin dezbateri ce au vizat standardele, calitatea şi certificarea oferite absolvenţilor, capabile să răspundă la cerinţele mediului artistic din judeţul Constanţa, din ţară şi din afara ţării.

La nivelul Facultăţii de Arte s-a întocmit un studiu ce a urmărit necesarul calificărilor din punctul de vedere al angajatorilor şi a celorlalţi factori economici interesaţi din judeţ.

La sugestia studenţilor am efectuat o analiză comparativă a numărului de discipline pe fiecare domeniu din Facultatea de Arte din Constanţa (muzică, teatru, arte plastice). Am fost surprinşi să constatăm că studenţii de la specializarea Pedagogie muzicală aveau dreptate atunci când ne-au atras atenţia asupra posibilităţilor extrem de reduse ale Pedagogiei muzicale în realizarea unei oferte educaţionale diversificate, conform cererii pieţei în raport cu celelalte domenii de licenţă.

Dacă disciplinele opţionalele ("oferta facultăţii") constituie acea parte de complementare reprezentată de o singură disciplină la alegere pentru student/grupă de studenţi/serie de studenţi dintr-o ofertă de minimum două discipline, atunci cum poate acea disciplină să reprezinte 12% din volumul total de ore; o ofertă mai generoasă, adică cu mai multe alegeri, înseamnă bani, iar perioada pe care o traversăm este una de criză.

Principalul scop urmărit de membrii mediului academic artistic constănţean este acela de a dezvolta un parteneriat educaţional şi profesional între instituţiile şi autorităţile publice valoroase pentru dezvoltarea şi promovarea celor mai bune strategii de educare la nivel local, regional şi naţional.

Imaginea calităţii învăţământului superior artistic constănţean este asemănătoare cu cea a învăţământului superior românesc, care prezintă un interes mai mare pe valorile de intrare în sistem. Este firesc să fie aşa, cei care se îndreaptă către învăţământul vocaţional sunt puşi în situaţia de a face dovada unui set minim de cunoştinţe şi deprinderi necesare concursului de admitere. Actualele orientări ale procesului Bologna sau Agenda Lisabona recomandă noi abordări ale calităţii, punându-se accent pe „contribuţia învăţământului superior la creşterea angajabilităţii şi la dezvoltarea economiei".

Facultatea de Arte din Constanţa îşi propune să acorde o atenţie sporită creşterii competitivităţii europene şi atragerea de studenţi străini din spaţiul european (am reuşit să atragem studenţi din Republica Moldova) şi internaţional.

Este clar pentru toţi membrii mediului academic artistic constănţean că „numai prin înţelegerea şi respectarea celor opt principii ale calităţii – orientarea spre clienţi / beneficiarii activităţii didactice, un bun management al organizării la nivel de facultate şi sală de curs, implicarea oamenilor, abordarea procesuală, abordarea sistemică a managementului, îmbunătăţirea continuă în urma autoevaluării corecte şi a evaluării externe, întemeierea deciziilor pe fapte, stabilirea unor relaţii reciproc avantajoase cu părţile interesate" – vom obţine rezultate de calitate, în conformitate cu cerinţele procesului Bologna.

Permanenta preocupare pentru asigurarea unei culturi a calităţii în învăţământul superior artistic din Facultatea de Arte din Constanţa va conduce la un învăţământ centrat pe student.

Spre satisfacţia noastră, a cadrelor didactice din facultate, a conducerii Universităţii „Ovidius" putem afirma cu convingere că suntem pe drumul cel bun în asigurarea unui învăţământ centrat pe student.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

INSTRUMENTE STRUCTURALE 2007-2013

MUSICUS 1

Proiectul „**MUSICUS**" demarat de Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională se află în a doua lună de desfășurare. Pentru îmbunătățirea gestionării activităților manageriale ale instituției au demarat procedurile de achiziții pentru echipamentele prevăzute în proiect.

S-au verificat ofertele depuse, a fost aprobată lista de dotări de către M.E.C.T., a fost realizată nota justificativă privind alegerea procedurii, procesul verbal de deschidere a ofertelor, s-a întocmit caietul de sarcini, fișa de date a achiziției. În urma studierii ofertelor de preț pe criteriul costurilor cele mai scăzute a fost încheiat un contract cu firma S.C. ISTYLE BUCHAREST S.R.L. urmând ca produsele prevăzute în contract să ne fie livrate în termenul prevăzut în contract, adică cel târziu 4 octombrie 2010.

A fost încheiat un contrat pentru achiziții servicii de audit financiar cu respectarea prevederilor contractului de finanțare cu firma S.C.PROMAR AUDIT S.R.L. – achiziție directă prin deschidere de oferte și selecția pe baza criteriului celui mai scăzut cost în funcție de cerințele proiectului nostru.

Prof.univ.dr. Mihai Cosma, Director Proiect
Asist.cercet. Andra Mihaela Frățilă, consultant științific

Departamentul de Cercetare Ştiinţifică şi Activităţi Artistice
al Universităţii Naţionale de Muzică din Bucureşti.
Tel/fax: 021 311 25 45
Email: dcsaa@unmb.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

INSTRUMENTE STRUCTURALE 2007-2013

Noutăți privind capacitățile IT din cadrul DCSAA al UNMB, obținute prin finanțare europeană

Beneficiind de posibilitățile oferite de finanțarea europeană am optat pentru dotarea Departamentului de Cercetare Științifică și Activități Artistice al UNMB cu tehnică de calcul din familia Apple, ale cărei computere sunt socotite a fi lider mondial în multe dintre ramurile IT. Concret dispunem de 3 linii de computere, din categoriile portabile, desktop-uri user-friendly şi high-end, la care se adaugă periferice specifice și softuri specifice domeniului nostru de activitate, ca şi scrierii pe suport optic. La aceste softuri se adaugă pachete de programe pentru editarea de text extinse, pentru realizarea de afişe, pliante, coperte, broşuri, cataloage, booklet-uri, pentru inscripţionat suprafaţa CD-urilor, pentru realizarea de postere de dimensiuni foarte mari etc.

Utilizarea acestor echipamente şi a softurilor respective va creşte spectaculos nivelul de cunoştinţe în domeniu a membrilor echipei, care în scurt timp vor disemina mai departe la nivelul facultăţilor, departamentelor şi catedrelor cunoştinţele dobândite ca şi posibilităţile oferite de noile dotări. Totodată, prin oferirea de consultanţă artistică şi managerială vom încuraja depunerile de proiecte şi vom creşte rata de succes.

Departamentul de Cercetare Științifică şi Activități Artistice
al Universității Naționale de Muzică din Bucureşti.
Tel/fax: 021 311 25 45
Email: dcsaa@unmb.ro

Simfonia est - vest

Florian LUNGU

Genericul insolitului concert derulat în seara de 11 septembrie 2010 sub cupola Ateneului Român s-a raportat la titlul opus-ului semnat de **Florin Niculescu** care a fost de altfel inițiatorul şi protagonistul acestei manifestări.

Apreciat violonist de jazz dar şi de muzică clasică, **Florin Niculescu** a văzut lumina zilei la 8 februarie 1967 în Bucureşti, unde s-a format ca instrumentist, pentru ca în 1991 să se stabilească în Franța. Numărul mare de evoluții scenice susținute pe toate meridianele, din țările scandinave, Elveția şi Rusia până peste ocean în SUA, onorantele colaborări cu mari nume ale jazz-ului internațional precum **Oscar Peterson, George Benson, Bireli Lagrène, Wynton Marsalis, Hank Jones, Clark Terry, Al Heath**, **Paquito D'Rivera**, **Mulgrew Miller**, **Christian Escoudé**, dobîndirea în Franța a importantului premiu MIDEM ca şi a prestigioasei distincții „Discul anului", iată realizări care i-au consolidat muzicianului o notorietate mondială. Consacrare fundamentată pe atribute reale probate de artist: o tehnică violonistică ireproşabilă, o virtuozitate redutabilă venind să pună în valoare talentul şi muzicalitatea înnăscută, înzestrări dublate de o puțin comună inventivitate vădită în improvizații.

Împreună cu **Orchestra Simfonică a Filarmonicii** bucureştene şi cu coechipierii propriului cvintet instrumental, **Florin Niculescu** a prezentat în primă audiție românească

ampla sa creație cu caracter rapsodic numită „Est & Vest", orchestrată cu înalt profesionalism de compozitorul **Constantin Arvinte** – o lucrare de jazz simfonic (inițial interpretată cu succes în anul 2004 la Paris, apoi la Geneva şi New York) combinând aromele tari şi totodată subtilele vibrații ale specificului folcloric românesc cu tradiția marii muzici occidentale concretizată în densa magmă sonoră orchestrală. Am spune, o organică îngemănare a procedeelor artei academice cu creativitatea jazz-ului. Violonistul solist şi-a aflat la pupitrul dirijoral un aliat vital şi entuziast, **Horia Andreescu**, un mânuitor al baghetei dotat cu recunoscută experiență interpretativă dar şi... exultând de swing. Din Franța l-au însoțit pe **Florin Niculescu** în demersul său jazz-istic patru admirabili instrumentişti improvizatori – pianistul **Thüryn Mitchell**, ghitaristul **Sanson Schmitt**, contrabass-istul **Daryll Hall,** bateristul **Bruno Ziarelli**. Programul a cuprins deopotrivă compoziții ale aceluia care a fost ilustrul ghitarist francez **Django Reinhardt**, regândite în limbaj de jazz simfonic, dar şi în versiuni camerale de jazz – ne referim la cele intitulate „La chanson des Rues" oferită în formulă de quartet (vioară, pian, contrabass, baterie), apoi cu orchestra „Sweet Chorus", „Swing From Paris", în continuare „Nuit Saint-Germain-Des-Prés", piesă interpretată iarăşi în componență de quartet, solist fiind de astă dată ghitaristul; le-au urmat o nostalgică baladă închinată de muzicienii de pe scenă şi de organizatori memoriei victimelor de la 11 septembrie, iar în încheierea programului, un colaj de teme numit „Django Medley", semnat de **Florin Niculescu** şi **François Thèberge**. Limbajul sonor accesibil, diversitatea ritmică şi coloristic-timbrală au legitimat caldele aprecieri ale publicului, determinându-i pe artişti să le acorde nu mai puțin de două bis-uri, „Coquette" şi „Brick Top", teme semnate de **Lombardi / Kahn** şi **Django Reinhardt**. Ne bucură că această plină de spectaculozitate întâlnire dintre artişti şi melomani a fost memorată pentru ulterioare difuzări mass media de către Societățile publice de Radio şi de Televiziune.

O stea în devenire

Podium de geneză şi afirmare prin ani a mai multor tineri muzicieni de jazz, sediu al singurului Festival românesc de gen organizat de un club, **„Green Hours"** de pe Calea Victoriei nr. 120 (coordonat de neobositul **Voicu Rădescu**) a oferit la mijloc de august, în context „open air", sub cerul plin de stele, spațiu prielnic lansării scenice a unei talentate şi frumoase soliste, absolventă a Universității Naționale de Muzică din Capitală, desăvârşindu-şi în prezent studiile prin masteratul în jazz urmat la clasa profesorului **Mircea Tiberian**. Născută la Chişinău, **Nadia Trohin** s-a impus de timpuriu prin disponibilitățile sale vocale, totodată prin dezinvoltura cu care improvizează liber pe teme date, ceea ce o îndrumă indiscutabil spre abordarea jazz-ului, dar şi spre muzica pop de calitate. Sunt de amintit, dintre reuşitele proaspetei sale cariere concurarea la selecția Secțiunii de interpretare a Festivalului „Cerbul de Aur", premiul obținut la Festivalul Concurs Studențesc de Jazz de la Târgu Mureş (ediția 2010), participarea în duo cu colegul ghitarist **Călin Grigorescu** la emisiunea TV „Unora le place"...

NadiaTrohin

Recitalul pe care-l avem în vedere a atras odată în plus prin tematica specială propusă – reformularea unor vechi hituri româneşti în idiomul jazz-ului – ca şi prin prilejul de a reîntâlni apreciabili muzicieni de vârstă medie conduşi de însuşi profesorul pianist **Mircea Tiberian**: saxofonistul **Cristian Soleanu**, contrabass-istul **Ionuț Baranga** (sosit într-o scurtă vacanță din Belgia unde activează într-o orchestră simfonică), bateristul **Vlad Popescu**. Dacă **Nadia Trohin s-**a depăşit pe sine, cucerind prin prezența scenică alertă, sprințară, de o molipsitoare vitalitate, prin fantezia investită în intervențiile solistic-improvizatorice, nu mai puțin exuberanți au fost instrumentiştii, mai ales liderul **Mircea Tiberian** căruia i se datorează o serie de aranjamente deosebit de inspirate, realizarea interpretativ-creativă de ansamblu meritând cu prisosință imortalizarea pe un CD. Teme aparținând fondului valoric peren al şlagărelor autohtone, precum „Du-mă acasă măi, tramvai", „La margine de Bucureşti", „Un trecător", „Mână birjar", „Spune-mi unde când şi cum" şi altele asemenea, pot dobândi astfel o nouă actualitate prin reînveşmântarea lor creativă.

Blues pentru Iaşi

Ioan SĂTMĂREANU

Pe 8 august cunoscutul compozitor, pianist şi dirijor Titel Popovici a împlinit 72 de ani de viaţă şi 50 de activitate artistică, făcându-şi cel mai frumos cadou - ediţia a doua a Concertului extraordinar de varietăţi muzicale „Blues pentu Iaşi", găzduit de sala Casei de cultură a studenţilor din Iaşi. Cu aceeaşi ocazie, organizatorul principal al evenimentului, Şcoala populară de arte din Iaşi, a aniversat 55 de ani de la înfiinţare, directorul instituţiei, prof. Traian Mocanu, semnând direcţia artistică a concertului, la care co-organizatori au fost Universitatea de artă „George Enescu", Casa de cultură a studenţilor şi Consiliul judeţean Iaşi. Impresionantă a fost desfăşurarea de forţe instrumentală, Titel Popovici (care, pe lângă creaţiile proprii a semnat şi toate orchestraţiile) reuşind să reunească nu mai puţin de 35 de instrumentişti de elită! Big-band-ul „Univers" a inclus 15 corzi, 13 suflători, secţie ritmică, fiind alcătuit din studenţi, alături de liber-profesionişti de excepţie. Între aceştia: Virgil Popovici - saxofon, clarinet, Ion Leonte - trompetă, Liviu Mărculescu - trombon, Florin Simion - vibrafon, Pedro Negrescu - contrabas, Cristian George Popovici - chitară. Soliştii vocali au fost Ema Alexa, Florina Dăscălescu, Denisa Manea, Cosmin Dragoman, Nicoleta Opaiţ, Tudoriţa Baltag, Ionuţ Felecanu, Otilia Biţog şi multi-laureatul concursurilor pentru copii Ştefan Atârgoviţoae. Spectacolul a fost unul extraordinar de atractiv şi graţie invitaţilor, între aceştia numărându-se Diana Catană, Cornelia Harasim, Bianca Andreea Catană, Oana Puşcaşu, R&B - School dance Botoşani (instructori Liviu Topor şi Aliona Tropin).

Programul a inclus pop-rock, romanţe (după cum se ştie compozitorul Titel Popovici are numeroase trofee şi premii I cucerite la festivalul „Crizantema de aur" de la Târgovişte), canţonete, jazz, prelucrări clasice şi din folclor. De altfel, simpla enumerare a compozitorilor incluşi în program este absolut grăitoare pentru grandoarea şi diversitatea concertului: Chopin, Liszt, Brahms, George Gershwin alături de Duke Ellington, Antonio Carlos Jobim, George Shearing, John Kander, Albert Morris, Hoagy Charmichael, Agustin Lara, Keen Lane, Consuela Velasquez, P. B. Ruiz, Charles Trenet, Sile Dinicu, Titel Popovici... În aceste vremuri de criză, este absolut uluitoare performanţa profesorului şi compozitorului Titel Popovici (alături de colegii de la Şcoala populară de arte) - un muzician neobosit, care şi-a aniversat ziua de naştere aşa cum a făcut-o în 50 de ani de carieră: pe scenă, cântând la pian şi dirijând!

Marius Popp 75

Îmbinare benefică de simţ constructiv ordonat de studiul matematicilor, cu spiritul artistului animat de spirit creator, fantezie, înzestrare nativă pentru arta sunetelor, cel pe care îl numim astăzi „monstru sacru" pentru dăruirea sa de o viaţă, omul de muzică **Marius Popp** (născut la Sibiu, la 21 septembrie 1935) îşi continuă menirea de pianist, creator de teme, aranjor, mentor al tinerelor talente, promotor neobosit al jazz-ului. Cele mai multe dintre discurile sub nume propriu („Panoramic Jazz Rock", „Nodul gordian", „Acordul fin", „Marius Popp" în Colecţia „Jazz Restitutio", „Flaşnetarium", „Essential", „Seminţe prăjite") precum şi creaţiile sale incluse în antologiile - compilaţii pe CD-urile având ca generic titlul „Muzică de jazz românească" – volumele 1, 2, 3, 4 şi 5, Culegerea de 15 teme proprii apărută mai demult sub sigla **Editurii Muzicale a Uniunii Compozitorilor**, dar şi mai recent tipărita colecţie „34 de teme de jazz", cuprind multe din compoziţiile sale ce înfruntă timpul, moda, uitarea, prin valoare şi autenticitate a inspiraţiei. Includerea numelui lui **Marius Popp** în volumul **„Eurojazz Personalities"** (1975), premiile de creaţie obţinute pentru compoziţii de jazz, muzică de film şi de scenă, aplauzele cumulate în ţară şi peste

Stela Popescu şi Alexandru Arşinel
– Premiu de Excelenţă pentru întreaga activitate

După ce anul trecut au fost invitaţi de onoare ai celei de-a 42-a ediţii a Festivalului Naţional de Creaţie şi Interpretare "Crizantema de Aur", actorii Teatrului de Revistă "Constantin Tănase" Stela Popescu şi Alexandru Arşinel au revenit recent la Târgovişte. Oraş care a găzduit "Zilele Cetăţii", un eveniment cultural-artistic care s-a întins pe mai multe zile şi care cuprins o mulţime de manifestări. Printre acestea şi cea de-a XIV-a ediţie a Festivalului Internaţional de Folclor şi Concertul Extraordinar al Orchestrei Simfonice "Muntenia" găzduit de Teatrul Municipal "Tony Bulandra". Pe aceeaşi scenă s-a desfăşurat şi ediţia a II-a Galei de Excelenţă, eveniment organizat de Municipalitate şi care i-a avut ca invitaţi de onoare pe Stela Popescu şi Alexandru Arşinel. Acestora li s-a decernat Premiul şi Diploma de Excelenţă pentru întreaga activitate.

Printre laureaţi s-au numărat şi Prinţul Paul de România şi prinţesa Lia, Horaţiu Mălăele, Felicia Filip, Horia Brenciu şi echipa de baschet municipal Târgovişte, tineri artişti din judeţ şi laureaţi ai concursurilor naţionale şi internaţionale. *"Sunt fericit că la Sala SAVOY am deschis oficial stagiunea cu toate spectacolele noastre de mare succes"* – a declarat directorul Teatrului de Revistă Alexandru Arşinel. *"Au reînceput repetiţiile generale la mult-aşteptatul* APLAUZE, APLAUZE, *spectacol regizat de maestrul Biţu Fălticineanu, iar împreună cu directorul artistic Vasile Muraru am pus deja la punct atât programul Stagiunii 2010-2011, cât şi pe cel al repetiţiilor pentru viitoarele spectacole la care lucrăm. Vreau să spun că pregătim în această toamnă spectatorilor mari surprize!".*

Corifeii Teatrului "C. Tănase"

Capete de afiş ale acestei stagiuni rămân cele două premiere ale anului 2010 "Revista Revistelor" şi "Vara nu-i ca iarna" – premieră estivală, dar şi musicalurile "Omul care a văzut moartea" şi "O Premieră Furtunoasă".

Ana-Maria SZABO

hotare pe zeci de scene festivaliere (precum cele de jazz de la Ljubljana, Varşovia, Praga, San Sebastian, Debrecen, Nagykanissa, Mannheim, Göttingen, Paris, Russe, Tel Aviv, **Festivalul de Teatru** de la Sao Paolo ori **„Romania Jazz Meeting"** de la Frankfurt), vin să consfinţească rezultatele activităţii sale interpretative şi în arealul creaţiei.

Ca dascăl, are meritul de a fi întemeietorul şi conducătorul unicului **„Curs de improvizaţie în jazz şi muzică uşoară"** din ţară, organizat la Şcoala Populară de Artă în capitală, precum şi autorul preţiosului tratat „Armonia aplicativă in jazz, pop, rock". Iată argumente pertinente pe seama cărora i s-a conferit maestrului **Marius Popp**, de către juriul „Galei Premiilor de Jazz pe 2003", **Premiul de excelenţă** pentru întreaga activitate. În toamna anului 2005, muzicianul a fost sărbătorit la **Festivalul Internaţional de Jazz de la Braşov**. A fost de asemenea invitat al **Institutului Cultural Român din Viena**.

La cei 75 de ani împliniţi în 2010 întruchipând vârsta senectuţii, **Marius Popp** rămâne în continuare acel spirit mereu iscoditor, acel demiurg de lumi de frumuseţi sonore: pianistul şi liderul de grupuri care propune publicului, aproape de fiecare dată, formule instrumentale insolite, reunind interpreţi din ţară ori din străinătate, din generaţii diferite, colaboratori împreună cu care concretizează periodic noi compoziţii şi aranjamente valoroase.

Viaţă lungă şi mult jazz, **Maestre**!

Florian LUNGU

A mai plecat un prieten...

Octavian URSULESCU

Am petrecut în mai, ca în fiecare an, zile minunate la Festivalul internațional "George Grigoriu" de la Brăila, unde a fost, ca de obicei, președinte al prestigiosului juriu, acordând și un premiu special din partea Uniunii compozitorilor și muzicologilor, cum făcea de fiece dată. De altfel, a fost afectat profund de faptul că organizatorii festivalului de la Mamaia au renunțat de mulți ani la colaborarea cu UCMR (cu rezultate vizibile cu ochiul liber, manifestarea de pe litoral fiind în cădere liberă), la fel și alte instituții și promotori de festivaluri. A luptat pentru demnitatea breslei profesioniștilor muzicii, din postura de secretar al UCMR, a conferit prestigiu muzicii ușoare și jazz-ului la Universitatea națională de muzică din București, unde l-a promovat la catedră pe Andrei Tudor, în care vedea, peste ani, un urmaș al său. De asemenea, suferea datorită marginalizării muzicii ușoare românești, rudă săracă la posturile de radio și TV. Ultima oară ne-am văzut la întâlnirea oamenilor din lumea spectacolului cu reprezentanți ai politicienilor din PSD dornici să se adopte o lege referitoare la un procentaj obligatoriu la difuzarea muzicii românești pe posturile de radio. A avut acolo o intervenție competentă și aplaudată de cei peste o sută de participanți. Avea să fie ultima oară când îi auzeam vocea gravă, baritonală... Nu credeam, atunci, că acel "Te îmbrățișez, Tavi!" nu se va mai transforma vreodată în realitate – cel puțin nu pe lumea aceasta...

Cu certitudine, Anton Șuteu a fost una dintre cele mai complexe personalități ale muzicii noastre, în ansamblul ei, abordînd cu egal talent toate genurile muzicale. Se născuse la 17 ianuarie 1947 la București, studiind pianul la Liceul de muzică. În 1972 este absolvent eminent al clasei de compoziție de la Conservatorul bucureștean, după care, timp de doi ani, a urmat cursuri de specializare post-universitare în compoziție la Academia de muzică "Santa Cecilia" din Roma. A fost cadru didactic încă de la absolvire, de cîțiva ani fiind profesor universitar doctor – personalitate unanim respectată. Membru al UCMR din 1975, și-a dovedit încă de la început excepționala versatilitate, abordând cu egal har genuri muzicale aparent divergente. Rigoarea academică a scrierilor sale a deschis un drum aparte în muzica ușoară românească, dar să nu uităm lucrările sale simfonice, între care "Obiceiuri marocane", suită simfonică din 1989 lansată la Casablanca și distinsă cu decorația regelui Hassan al II-lea al Marocului, împreună cu toată muzica pentru spectacolul de deschidere a primei ediții a Jocurilor francofone. Pe tărâmul muzicii vocal-simfonice se remarcă, între altele, cantata pentru cor și orchestră "Preludiul primăverii" (1973), în timp ce teatrul îi datorează muzica de scenă pentru câteva piese jucate cu casa închisă. Între atâtea creații "serioase", distinse cu numeroase premii, și-a demonstrat clasa compunând pentru co-producția TV româno-olandeză "It's all in the game", realizator Titus Munteanu, care la celebrul festival "Trandafirul de aur" de la Montreux, Elveția, îi aduce Premiul special al juriului, în 1984. În 1979 cucerește premiul "Gaudeamus" la un concurs internațional de compoziție, în Olanda.

Creator rafinat, complex, abordând și cunoscând perfect toate genurile muzicale, inclusiv cele foarte moderne, Anton Șuteu a excelat și în domeniul muzicii de cameră, dar îndeosebi regizorii de film l-au solicitat, fiind un compozitor ideal pentru muzica de film. A colaborat la peste zece pelicule de mare succes, inclusiv peste hotare. Când nostalgic, când interiorizat, când exuberant sau melancolic, dar mereu rafinat și mare melodist, compozitorul ne-a dăruit, începând din 1981, o sumedenie de lucrări de referință pentru muzica ușoară, jazz, pop și mai ales muzică instrumentală, fiind un deschizător de drumuri, la noi. Indiscutabil cele mai faimoase titluri ale sale, reluate și incluse pe toate antologiile, sunt "Deschideți poarta soarelui", "Voi, oameni de mâine" (1986), "Nu-ți spun adio" (1988). Din 1986 a pus accentul tot mai mult pe muzica instrumentală, prin maniera sa componistică amplă, maiestuoasă dăruindu-ne adevărate bijuterii. A fost pasionat de lumea specială a jazz-ului ("Miles mood"-1991, "Funck" - 1993), iar din 1996 începe să gândească o serie de lucrări de mari dimensiuni, unitare, editate pe albume de casa Euromusic. Din 1997 câteva compoziții circumscrise temei iubirii îi sunt editate de casa Arcadia din Elveția. În ultimii ani s-a arătat interesat și de ritmurile latino, dar mai ales a fost dintotdeauna atras de spațiile necuprinse, trimițând "Pulsații" către "Cer", în timp ce "hoinărea nostalgic" prin "orașul amintirilor"...

Distincțiile au recompensat, firesc, o operă de excepție: premiul UCMR (1986, 1997), premiul pentru întreaga creație (1987), premiul Uniunii cineaștilor pentru cea mai bună muzică de film (1991, 1992, 1993, 1995, 1996), premiul pentru cea mai bună muzică de film la festivalul național de la Costinești (1993), premiul UCIN pentru întreaga activitate (1996), premiul de excelență la ediția jubiliară a festivalului național al romanței "Crizantema de aur" de la Târgoviște (1997), ordinul "Steaua României" în grad de Cavaler (2000), premiul pentru întreaga activitate acordat de Ministerul Culturii și al Cultelor (2002), premiul revistei noastre, acordat pentru ciclul "Muzica zodiilor"...

E foarte greu de sintetizat în câteva rânduri creația de excepție a

unui muzician proeminent, mai ales sub imperiul emoției şi durerii la despărțirea de un prieten vechi. Dacă ar fi să dăm un titlu generic scrierilor sale muzicale, ne-am opri la "Sacrificiu, renunțare, entuziasm, devoțiune". Noi, aici la "A. M.", nu putem uita că am inaugurat capitolul "O melodie pentru fiecare", din noua serie a revistei, cu şlagărul său "Deschideți poarta soarelui"... Ce fericiți eram cu toții atunci, cu câtă generozitate alcătuia de fiecare dată Antologiile dedicate muzicii uşoare româneşti, gândindu-se înainte de toate la colegii de breaslă! Adio, drag prieten, ne vei lipsi enorm!

Ce se poate scrie?

Horia MOCULESCU

Cum să alegi câteva cuvinte care să redea o prietenie de o viață?

Cum să mă gândesc că niciodată, de aici încolo, nu-l voi mai întâlni pe Toni, venind de la Conservator, de acasă, din Cişmigiu sau de la biserică? Aş putea să mă consider privilegiat că l-am îmbrățişat, pe la 12:30, urându-i „drum bun!" spre Predeal, acolo unde îşi căuta liniştea.

Alături de C. Fugaru şi M. Țeicu

Puțină lume ştie de câte ori ne-am con-sultat, ne-am cântat piesele, am analizat marile hituri, căutându-le sec-retele. Şi tot puțină lume ştie câte eforturi a făcut el pentru a-şi ajuta colegii! Desigur că aceste zbateri ale lui au avut un cost imens, bineînțeles că nemeritat. Reprezentarea breslei în fața societății cere o tărie de nedescris. Lumea nu îi mai admite pe cei mai în vârstă, iar Toni suferea cumplit din acest motiv. Şi totuşi i-a promovat cu entuziasm pe cei tineri, învățându-i la şcoală, îndrumându-i mai apoi şi deschizându-le porțile Uniunii.

Cred că avea o toleranță şi o cumsecădenie peste trăsăturile normale! Eram cu el la Brăila, în această primăvară, invitându-l la o masă de peşte. Mi se destăinuia că are probleme cu...notele pe care urma să le acorde interpreților de la Festivalul George Grigoriu. Îi era teamă să nu îl dezavantajeze pe vreunul, deşi ştia că nu va fi scutit, în calitatea lui de preşedinte de juriu, de cele mai neaşteptate reproşuri.

Avea câțiva prieteni pentru care s-a luptat toată viața lui. Sper ca măcar aceia să nu-l uite!

Mă voi uita cu uimire şi durere la cele două scaune pe care obişnuia să stea în Sufrageria Uniunii, acolo unde aveau loc şedințele Biroului Secției de Muzică Uşoară şi sus, la Sala de Consiliu a UCMR-ADA. Chiar, Toni nu mai e?

„Adio, Prietene"

Cornel FUGARU

Cu o nesfârşită şi profundă durere, am aflat că viața celui mai apropiat prieten pe care l-am avut vreodată s-a stins într-o fracțiune de secundă. Mi-a fost ca un frate şi golul imens pe care mi l-a lăsat în suflet nu va mai putea fi umplut vreodată. Aştept tot timpul să-l revăd, să-mi intre pe uşa casei, să mă sune la telefon, să râdem, să facem iar haz de necaz față de tot ce ni se-ntâmplă zilnic. Nu-mi vine să cred că de acum înainte nu o să ne mai putem vedea în comisii sau jurii, pe stradă, la Uniune. O să mă simt mult mai singur fără el, pentru tot restul vieții. La numai 63 de ani, ne-a părăsit prea brusc şi prea devreme, şi asta pentru că l-a iubit bunul Dumnezeu pentru tot ce-a făcut pe acest pământ, pentru credința şi rugăciunile zilnice, pe care le înălța către EL.

Un caracter de o frumusețe rară, o probitate profesională unică, un surâs mereu luminos, de om cumsecade şi amabil, săritor intru ajutorarea semenilor şi mai ales a colegilor de breaslă, fără pic de ranchiună şi mereu iertător, ANTON ŞUTEU a fost unul dintre marii artişti romantici ai vremurilor noastre, dăruit de Dumnezeu cu un har şi un suflet ales, născut parcă numai pentru muzică şi artă în general (a fost şi un foarte înzestrat pictor). Compozitor de marcă, a lăsat în urmă foarte multe lucrări, mai în toate genurile: muzica simfonică, jazz, muzică de film, muzică de scenă dar şi muzică pop. Profesor la Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti unde a înființat prima clasă de jazz din România, iubind cu generozitate tinerii şi având o adevărată vocație de dascăl, el a determinat şi ajutat noua generație de compozitori tineri să se afirme. Secretar al UCMR ca şi Vice Preşedinte al UCMR-ADA şi Secretarul Comisiei de Muzică Uşoară a Uniunii, a fost un om drept, activ şi cred că, din păcate, de neînlocuit.

TONY, nu te voi uita niciodată şi vei rămâne mereu viu în sufletul meu, atât cat voi trăi. ADIO, PRIETENE, şi aşteptă-ne acolo, în acea lume mai bună pe care am visat-o amândoi, până ne vom reîntâlni!

Gala Premiilor VIP

Artele Spectacolului Muzical

2010

Luni, 15 noiembrie, ora 19.00
Opera Națională București

PARTENERI:

PARTENERI MEDIA:

Informații și bilete: ***www.premiilevip.ro***

Festivalul Artelor Bucureşti

Ediția a II-a

Unul dintre cele mai importante evenimente din acest an, care a marcat cu siguranță viata culturală a Bucureştilor, a fost organizat de Asociația Culturală “Maria Domina” şi de Agenția “Vreau Bilet”. Cea de-a doua ediție a Festivalului Artelor Bucureşti, singurul susținut în totalitate de public, adică din vânzarea biletelor, a fost o ediție-maraton care a adus în fața spectatorilor valori incontestabile ale scenei autohtone şi internaționale: Radu Beligan – Preşedinte Onorific al Festivalului, Mircea Albulescu, Mitică Popescu, Tudor Gheorghe, Ion Caramitru, Dan Puric, Dorel Vişan, Mircea Diaconu, Tora Vasilescu, Maia Morgenstern, Lothar Hensel şi al său “Tango Sinfonico” (recitalul său la bandoneon alături de cei peste 70 de instrumentişti ai European Royal Orchestra a fost unul de excepție), Felicia Filip şi Trupa K1 sau Nicolae Botgros şi Orchestra Națională de Muzică Populară “Lăutarii” de la Chişinău.

Timp de cinci zile Sala Palatului a fost gazdă pentru înălțătoare momente de artă pură dedicate celor care apreciază cu adevărat frumosul spiritual, titlurile afişelor fiind cu adevărat sugestive: *“Tango Sinfonico”* cu Lothar Hansel (bandoneon) şi European Royal Orchestra (dirijor Fiorangelo Orsini), *Memorialul “ŞTEFAN IORDACHE”* cu Mircea Albulescu, Mitică Popescu, Mircea Diaconu, Tora Vasilescu şi Dorel Vişan (au fost proiectate secvențe din filmele regizorului Şerban Marinescu “Cel mai iubit dintre pământeni” şi “Cei care plătesc cu viața”), *“Cavalerii felinarelor târzii”* cu Tudor Gheorghe şi Orchestra “Arkadia” (dirijor Marius Hristescu, solist Dan Bozgan la vioară), care au interpretat cele mai frumoase melodii din repertoriul lui Zavaidoc şi Jean Moscopol şi *“Inima mea, Moldova”* cu Orchestra Națională de Muzică Populară “Lăutarii” de la Chişinău dirijată de Nicolae Botgros, cu zeci de artişti din Rep. Moldova (Ion Suruceanu, Anatol Mârzencu, Natalia Barbu, Catharsis, Ansamblul Codreanca) şi cu Mioara Velicu, singura “moldoveancă” din România.

În aceeaşi perioadă, la Palatul Național al Copiilor au fost programate alte câteva evenimente culturale în cadrul aceluiaşi festival. Este vorba despre *“Visul”* lui Dan Puric, conferințele *“Limitele Aşteptării”* şi *“Despre iubirea creştină şi martir”* susținute de Ion Caramitru, respectiv Dan Puric şi de *“Balade din Carpați”,* spectacol susținut de Trupa K1, soprana Felicia Filip, orchestra “Arkadia” şi Corul “Amadeus”.

Spectacole de teatru şi de muzică clasică şi populară, recitaluri instrumentale, conferințe, expoziții şi vernisaje, lansări de carte au fost evenimente incluse de organizatori în cadrul celei de-a II-a ediții a Festivalului Artelor Bucureşti. Mircea Pospai a reuşit de pildă să cuprindă viața lui Tudor Gheorghe în 14 capitole, reunite sub titlul *“La taifas cu Tudor Gheorghe”,* carte lansată în acelaşi timp cu volumul de poezii al soției artistului, Georgeta Tudor Luchian, şi intitulat *“Uneori femeile surâd”.*

Aceiaşi organizatori au programat la Palatul Național al Copiilor *“RIFF–Nerostitele Cuvinte”* - concert aniversar dedicat împlinirii a 40 de ani de carieră. Florin şi Mihaela Grigoraş, Cosmin Cruțiu, Florin Demea şi Lucian Fabro, componenții trupei RIFF care debuta în anul 1970, au transpus în cântec povestea celor 4 decenii pe scena muzicii rock româneşti, carieră concretizată în lansarea a 10 albume şi a peste 3.500 de concerte în țară şi în străinătate. RIFF este una dintre cele mai longevive şi autentice trupe de rock autohtone, extrem de apreciată de publicul de toate vârstele.

Tudor Gheorghe

Oana GEORGESCU

SHOW-uri de vacanță

Dincolo de facilitățile, ofertele şi condițiile de lux, de programele artistice, culturale şi sportive estivale, managerii resorturilor turistice din Turcia plănuiesc în fiecare an veritabile strategii de management, pentru a veni mereu cu acel ceva în plus ce atrage clienții. După ce anul trecut "Gloria Serenity" (manager: Ozgur Cinkilic, asistent manager: Gökhan Ergen) i-au programat timp de 17

săptămâni pe cei "The 17 most famous Michelin Starred Chefs of the world", anul acesta managerii s-au aflat din nou în top-ul preferințelor cu spectacolele găzduite în fiecare seară în superba Arena Amphitheater - "Fire of Anatolia", "TROYA – Fire of Anatolia", musicaluri celebre, spectacole de dans sportiv cu dansatori-campioni din Ucraina sau Circ Chinezesc. Sub titlul *"The Legendary Names of the World of Dance",* acelaşi resort a organizat în septembrie Gloria Dance Festival, cu demonstrații, workshop-uri şi spectacole de ținută susținute de dansatori amatori şi profesionişti, dar şi de instructori şi profesori din întreaga lume.

«Fire of Anatolia» este un proiect unic care a demarat sub numele de «Sultans of the Dance», având la bază episoade din mitologie şi istoria Turciei, reuşind să sintetizeze elemente şi figuri de dans ce provin din diferite regiuni ale Anatoliei. Produs de Mustafa Erdogan, show-ul doreşte să arate lumii focul ce renaşte din acest mozaic de cultură, istorie şi civilizație. Turneul mondial al trupei cu 120 de dansatori a început în 2002, iar prezența a peste 15.000 de spectatori la spectacolul susținut în Teatrul Antic din Bodrum le-a adus o nominalizare în «Guiness Book».

Înălțimea Calului Troian este de 8 metri şi 150.000 de wați este energia necesară pentru un singur show. Acestea sunt "cifrele" amețitoare şi copleşitoare ale realizării unei megaproducții precum *"Troya–Fire of Anatolia",* care, de la premiera de la Istanbul din iunie 2008, unde a fost prezent şi Gheorghe Zamfir, alături de impresarul Tudor Chițu, a colindat întreaga lume. La "Gloria Serenity" a fost prezentată formula restrânsă (ca timp şi număr de dansatori – 50 din cei 150) a spectacolului care evocă prin dans şi muzică povestea scrisă de Homer cu 2.500 de ani în urmă despre Troia, un magnific oraş anatolian. *"Investiția a fost uriaşă, atât în bani, cât şi în muncă"* – ne-a declarat la Istanbul Mustafa Erdogan, coregraf, producător şi creatorul acestui proiect. *"Totul a început în 2005, cu repetiții, selecții, probe, alegerea şi confecționarea decorurilor şi a miilor de costume! În 2007, cu echipa completă, am început repetițiile care au durat câte 10 ore pe zi, pentru ca înainte cu două luni de premieră să se repete 15-16 ore pe zi. Şi sunt fericit că am reuşit să fac ca naiul maestrului Zamfir să se audă în acest spectacol".* Acesta s-a auzit timp de câteva luni, seară de seară şi în Antalia, alături de muzicienii Civan Gasparyan şi Vasilis Saleas acompaniați de Orchestra Simfonică din Praga şi, deşi scena nu a permis desfăşurarea de forțe din spectacolul "mare", organizatorii s-au prezentat în fața turiştilor cu soliştii trupei de bază, printre care l-am remarcat pe Can Ocak.

Toate spectacolele de la "Gloria Serenity" au fost o veritabile demonstrații de profesionalism, talent şi dăruire, iar managerii pregătesc încă de pe-acum o nouă stagiune estivală.

Octavian URSULESCU

Din toamnă, poveşti... cu cântec! (IV)

Doru IONESCU

Continuă serialul edițiilor muzicale „Lumea şi noi”, care vor rula din octombrie la TVR Internațional (în reluare şi la TVR Cultural, miercuri la ora 7.30 şi joi spre vineri ora 0.30) cu noi personaje:

La Paris l-am întâlnit pe arhitectul **Mihai Munteanu**, în biroul căruia am filmat mici dovezi ale activității sale care a depăşit 800 de proiecte, dar mai important pentru mine a fost să aflu amintirile unuia dintre primii folkişti români! „Michone” are două melodii înregistrate la TVR în 1969, înaintea plecării din țară, dar şi poveşti despre Dorin Liviu Zaharia (cu care a înființat un prim grup, „Dacii”), frații Teodoru, Doru Georgescu, Mihai Diaconescu şi alte nume din boema bucureşteană. Despre ce a văzut la Chicago şi New York în anii primei înfloriri a rockului îi las pe cei interesați să se minuneze.

Octav Zemlicka (secondat de soția Simona, la rândul ei muziciană) trăieşte într-o suburbie liniştită a Düsseldorf-ului. La subsolul casei au un studio în care exersează, pentru că... După ce a condus prima formulă „Sfinx”, puțin după terminarea conservatorului a câştigat postul de chitarist în orchestra Electrecord-ului, condusă de Alexandru Imre, pentru ca în 1974, împreună cu tatăl său să rămână în Germania. Şi nu a durat mult până să se angajeze la Şcoala de Muzică „Clara Schumann”, unde profesează şi astăzi. Practic, acolo i s-a concentrat toată viața, acolo şi-a cunoscut soția, acolo a avut marile satisfacții: datorita lui şcoala a dezvoltat noi catedre de instrumente, iar în ultimii ani a înregistrat cu big band-ul pe care îl conduce două albume discografice splendide, inclusiv cu compoziții de-ale sale!

În Elveția trăiesc doi dintre foştii „Sideral Modal Quartet”: chitaristul **Mugur Winkler** la Zürich, respectiv **Costin Dobrin** la Lausanne. Plecat să cânte într-un club din Hamburg în ianuarie 1970, grupul a fost nevoit să nu se mai întoarcă, după ce a fost difuzat de Cornel Chiriac la Radio Europa Liberă. Nu după mult timp, cei patru au plecat în turneu prin toată Scandinavia, fiind filmați de televiziunea suedeză (cu o Ciocârlie... psihedelică). Au cântat în diverse restaurante, dar şi la festivaluri rock (precum în Norvegia). La 1 aprilie 1971 însă, fiecare avea alte planuri: Şerban Ciurea a plecat la New York (unde a înființat o şcoală de instrumente, mai târziu stabilindu-se la Los Angeles unde a continuat activitatea muzicală). Cei doi au mai cântat doi ani în Elveția, cu „Silver Clan” (în care a evoluat şi basistul Radu Daniel, ex-„Cometele”, stabilit în Geneva), apoi cu banii câştigați şi-au finanțat studiile şi au intrat în alte domenii (business administration, respectiv imobiliare).

Pe al patrulea Sideral, claviaturistul **Andrei Ignat**, l-am descoperit la Stockholm, cu o carieră de arhitect respectabilă. Nu a lăsat muzica deoparte, în plan secundar predând pianul şi păstrându-şi digitația. După câteva încercări cu diverse grupuri (cu bateristul Pilu Ştefanovici, ex-„Phoenix”), s-a hotărât să cânte singur; nu oricum, ci folosind o proiecție inedită de diapozitive. Influențat de pianiştii nordici de jazz (care fac o figură deosebită în istoria genului din ultimele decenii), arhitectul-muzician şi-a tot rodat compozițiile (care rămân înrădăcinate în melosul românesc) pe care, între 2002 – 2008 (când a vizitat anual România) le-a prezentat publicului din Iaşi ori Suceava.

Ultima oră: Şerban Ciurea s-a întâlnit în august, după 39 de ani, cu cei doi elvețieni, în septembrie ajungând în România. La rândul său, Andrei Ignat speră să-şi revadă colegii, pentru a mai cânta o dată împreună. De ce nu?

Eugen Ungureanu
FAVORIT
TELEVIZIUNEA CÂNTECELOR NOASTRE
In fiecare Vineri ora 18.00:
Star Musik cu Eugen Ungureanu
si reluare sambata
ora 10.00 dimineata
www.tvbucuresti.com

Oare cât ne mai e permis să greşim?

Horia MOCULESCU

Au trecut mai mult de douăzeci de ani de când graniţele, ferecate timp de cinci decenii, s-au deschis, incitându-ne imaginaţia şi hrănindu-ne speranţele într-o viaţă în care nenumăratele talente ale muzicii româneşti vor reuşi să se reînscrie în portofoliul mondial, acolo unde se aflaseră meritat, înainte de război.

Însă, cu puţine excepţii (fericite, dar întâmplătoare!), nu se reuşeşte depăşirea graniţelor, pentru câteva motive pe care le consider absurde, dar „reprezentative" pentru actualele structuri - socială şi instituţională.

Modificarea profundă a sistemului comunist a făcut să se creadă că banii pot fi (şi trebuie!) câştigaţi oricum şi prin orice mijloace. Aşa s-a întâmplat cu pământurile, cu băncile, cu casele, cu petrolul, cu televiziunile şi, în ceea ce priveşte muzica, cu esenţialul vehicul care să poarte melodiile spre public – posturile de radio, mai ales cele private.

La sutele de astfel de posturi au apărut (de unde?) mii de redactori, care de care mai afon şi mai cosmopolit (în cea mai nefericită accepţiune a noţiunii), care, pe lângă faptul că au început o difuzare deşănţată a unui anume tip de muzică, s-au străduit permanent să defăimeze producţiile muzicale autohtone. Explicaţiile acestor „creatori imperativi" de gust muzical au fost puţine şi stereotipe: ***tineretul nu doreşte altceva***, iar muzica românească ***nu are valoare***! Dixit!

Drept pentru care peste 80% din muzica difuzată aparţine autorilor străini, fiind selecţionată pe criterii ştiute doar de cei care alcătuiesc programele, criterii disimulate sub deviza (falsă!): ***patronii posturilor îşi stabilesc interesele comerciale proprii.*** Cine îi poate crede pe redactorii care se ascund în spatele unor patroni, care, în mod cert, nu sunt interesaţi de alcătuirea programelor ci, se poate admite, doar de câştigul imediat? Şi atunci, o melodie, aşa cum a fost „Tornerό", difuzată de dimineaţa până seara în Grecia, Cipru, Malta şi în alte ţări, cum de nu şi-a găsit ***niciodată*** locul în playlist-urile celor mai multe posturi „comerciale"? Răspunsul e simplu: tot ce e românesc e prost! Şi n-a fost un caz singular! Cu melodia Paulei şi a lui Ovi se întâmplă la fel: ***nimic în România***, dar ***până peste poate*** în Norvegia, Suedia şi Danemarca. De aceea aşa-zisul criteriu comercial este fals şi denotă reaua voinţă a afonilor de la posturile de radio.

Vă aminteam cele două explicaţii privind nedifuzarea muzicii româneşti:

a) ***Tineretul nu doreşte altceva*** - aserţiune care conţine două vicii esenţiale: cantitatea imensă de muzică difuzată este gândită şi direcţionată pentru un segment minor al societăţii – tineretul între 15-22 de ani (circa un milion de cetăţeni). Dar restul? De ce lumea este obligată să asculte repertorii alcătuite discreţionar de către anumiţi „răspânditori" de muzică, mulţi dintre ei provenind dintre frustraţii respinşi de gen, incapabili să intoneze un cântecel, dar şi inapţi pentru vreo altă meserie! Sunt rău, pentru că am cunoscut o droaie de astfel de specimene, a căror impertinenţă depăşeşte chiar şi propria lor incompetenţă.

Dar copiii, cu vârste între 5-15 ani, viitorii ***tineri*** pentru care se vor alcătui playlist-urile în anii următori, ce fel de muzică ascultă?

În România există peste cincisprezece festivaluri de muzică pentru copii, la care fiecare dintre copii îşi alege (în cele mai multe cazuri) ***singur*** repertoriul de concurs. Şi, ***„surprize!"***, TOATE melodiile provin din segmentul pe care redactorii amintiţi refuză să-l difuzeze, din aşa-zisa ***muzică uşoară***.

Am crezut că ultimele generaţii de copii aparţin unei societăţi desuete, neinformate, aproape troglodite (dacă ar fi să mă ghidez după ce se spune, în România) şi de aceea îşi aleg un astfel de repertoriu. Şi, din nou ***„surprize!"***, am mai găsit cel puţin trei naţii troglodite, care n-au auzit de redactorii din România şi se încăpăţânează în a propune publicului copii cântând cântece ***nedifuzabile*** la noi: USA la ***American Idol,*** Marea Britanie - ***Britain Got Talent*** şi Italia - ***Ti lascio una canzone***. Toţi copiii prezenţi la aceste concursuri, organizate în ţări în care producţiile muzicale depăşesc miliarde de dolari, lire sterline sau euro, cântă, în mod exclusiv, un repertoriu ultra-tradiţional de muzică pop („uşoară", domnilor!). Cum de nu-şi aleg aceşti copii piesele în funcţie de „gusturile" afonilor noştri?

Cum de RAI uno îşi permite să difuzeze în ***prime time*** o emisiune ca „Ti lascio una canzone", în

care copiii talentați evoluează alături de vedete respectate (!) din anii ’60, ’70 sau ’80? Vă imaginați ce şi cât s-ar scrie (pentru că nu toți afonii sunt angajați la posturile de radio, şi presa scrisă găzduieşte câteva sute) dacă TVR şi-ar permite astfel de emisiuni în ***prime time,*** cu copii talentați care să cânte alături de marii artişti ai deceniilor trecute! Păi, la ce să se uite telespectatorul dacă nu îi arăți şi tu un sutien căzut, o pereche de chiloți cu dantelă rară etc.?

Mădălina Lefter

Spre marea mea satisfacție, la emisiunea din Italia despre care v-am scris mai sus evoluează excepțional o fetiță din Iaşi, care a fost găzduită de „Atenție, se cântă!” de mai multe ori – ***Mădălina Lefter.*** Mi-ar părea foarte rău ca Dumneavoastră să n-o fi văzut şi ascultat pe Mădălina, săptămâna trecută, cântând (la RAI Uno!), alături de Massimo Ranieri, ca o mare cântăreață de muzică uşoară, la numai 12 ani.

De ce în Italia se poate, iar la noi nu?

Sunt tentat să cred că există o politică antinațională, dublată de existența unei armate de incompetenți agresivi şi impertinenți. Periculoşi pentru noi, cei de acum (şi pentru copiii noştri), dar foarte nocivi pentru formarea gustului unui tineret care, şi aşa este abandonat drogului, lenei, inculturii şi mai este şi sfătuit să plece din țară. De aceea, de exemplu, în momentele când în Parlament s-a încercat a se propune un coeficient de bun simț, obligatoriu, privind cantitatea de produse artistice româneşti ce ar trebui difuzate pe posturile de radio şi televiziune, reprezentanții afonilor au sărit cu vehemență împotriva acestei inițiative. Trăiască scumpa noastră Patrie!

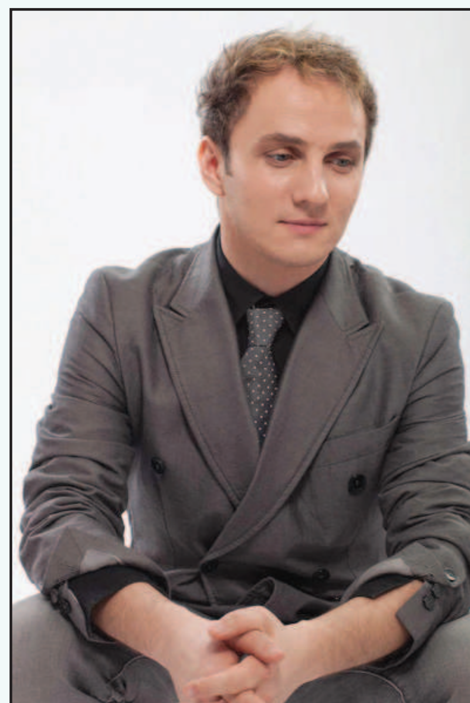
b) ***Muzica românească nu are valoare.*** Întreb, cu naivitate: ***cine îi stabileşte valoarea?*** Aceiaşi redactori care, din ce în ce mai des se consideră compozitori, prestând o activitate analfabetă de DJ? Sau un segment de „revoluționari” care, la prima evoluție pe o scenă din străinătate, ar rămâne muți dacă s-a defecta CD writer-ul? Revin la o întrebare retorică: ne putem compara, ca forță a industriei muzicale, cu Italia? Vai de noi, suntem nişte pigmei, unde chiorii sunt împărați, dar fuduli nevoie mare. De aceea, în viitorul apropiat, nu vom avea, comparându-ne cu Italia, un Morricone, un Henry Mancini, un Modugno, dar vom fi plini de cântăcioase dezbrăcate care vor urla la noi dacă, Doamne fereşte!, le va deschide cineva microfoanele la care fac playback.

Mihai Trăistariu… neobosit

După aproape doi ani de la ultimul album lansat, Mihai Traistariu a lansat al 10-lea album din carieră. Albumul, intitulat “Love”, cu 18 melodii noi, a beneficiat din start de 2 videoclipuri: “Dimmi si o no” şi “Puerto Rico“. Stilul muzical a suferit schimbări, sound-ul occidental, condimentat cu versurile în spaniolă, portugheză, chineză, italiană sau engleză, piesele de club şi cele cu influențe R&B dau albumului o nuanță modernă. Remarcabile piese ca: “Your love is high” (câştigătoarea la concursul internațional EURODANCE), “Love is hard to understand” (pe care o cântă împreună cu violonista Alexandra Toader), “Hai în lumea mea” (noul single).

Încet, dar sigur, Mihai Trăistariu cucereşte țară după țară. Dacă, după Eurovision-ul din 2006, piesa lui “Tornero” (Roton), a cucerit pe rând topurile din 31 țări europene, ajungând să fie difuzată apoi în S.U.A., Australia, China, iată că Franța e altă țară care îi deschide poarta lui Mihai: piesa “Je t’aime”, un cover după cântecul Larei Fabian, s-a aflat în topurile franceze. Piesa este inclusă pe albumul “Best of “, al 11-lea album din cariera lui Mihai.

Pe canalul tv francez - ARTE - într-un documentar despre comunism, producătorii (francezi) şi regizorul (un ucrainean), au căutat să culeagă opinii diferite, de la oameni din mai multe țări, care au prins perioada comunismului. Producătorii l-au pus pe Mihai să-şi

reamintească experiențe, plăcute sau neplăcute, chiar amuzante unele dintre ele... de pe vremea lui Ceauşescu.

Gabi MATEI

Holograf
„Let`s Do It, Romania!”... unplugged

Ziua de Curățenie Națională numită **„Let's Do It, Romania!”** a fost susținută de numeroase vedete, pentru ca mesajul campaniei să ajungă la cele mai variate categorii de public. Din rândul persoanelor publice, după Smiley, Leonard Doroftei şi Adrian Despot, **Holograf** s-a alăturat proiectului: *„Dacă noi, societatea civilă, nu luăm atitudine, nimeni nu va face nimic. Este timpul să facem ceva !”*, spun membrii celebrei trupe.

După 14 ani de la celebrul *„69% Unplugged”*, a venit vremea ca **Holograf** să susțină un nou spectacol în care acusticul va înlocui electricul.

Pe 25 şi 26 octombrie, la **Cinema Patria**, formația **Holograf** a oferit publicului două concerte unplugged cu un repertoriu extins, spectacole intitulate **„Patria Holograf”.** Pentru că ideea de unplugged nu este doar prezentarea unor cântece într-un alt înveliş sonor, ci şi o probă serioasă pentru piesele care pot dovedi că păstrează un mesaj suficient de puternic chiar şi simplificate la maximum, după alte patru albume complete.

„Patria este locul poveştilor noastre, copilăria, adolescența, este amintirea concertelor, iubirilor, necazurilor, este publicul care ne-a făcut să fim ceea ce suntem”, completează artiştii.

Gabi MATEI

RIFF – 40 Nerostitele Cuvinte

O veste bună pentru iubitorii rock-ului autentic! **Asociația Culturală Maria Domina şi Agenția Vreau Bilet** au organizat un concert de excepție susținut de **grupul RIFF** la **Palatului Național al Copiilor** din Capitală, eveniment ce face parte din turneul aniversar **RIFF - “Nerostitele cuvinte”**, ce marchează 40 de ani de carieră frumoasă a trupei - ***1970-2010.***

Una dintre cele mai longevive şi creative formații muzicale pe care le-a dat rock-ul românesc, extrem de apreciată de public pentru calitatea şi prospețimea muzicii, prestația artistică şi show-ul electrizant, RIFF face parte dintr-un grup extrem de restrâns de artişti ce se pot mândri cu o carieră atât de bogată, încărcată de realizări profesionale şi sentimentale.

Florin Grigoraş, Mihaela Grigoraş, Cosmin Cruțiu, Florin Demea şi Adrian Moldovan, componenții trupei RIFF, au reuşit pe **9 octombrie** să transpună prin cântec povestea celor 4 decenii pe scena muzicii rock româneşti, cariera concretizată prin lansarea a 10 albume muzicale, peste 3 500 de concerte în țară şi în Europa si numeroase hit-uri.

Concertul “**Nerostitele cuvinte**” a dăruit publicului piese care au propulsat grupul de-a lungul timpului în inimile spectatorilor precum: *“Ana-Maria”, “În loc de bun rămas”, “Regele şoselei”, “Doi străini”, “A trecut vara”, “Un joc a fost”, “Primii paşi”, “Povestea lor”, “Cercul vieții”* ...

Daniel LUNGU

Marcel Pavel în SUA

Marius GHERMAN

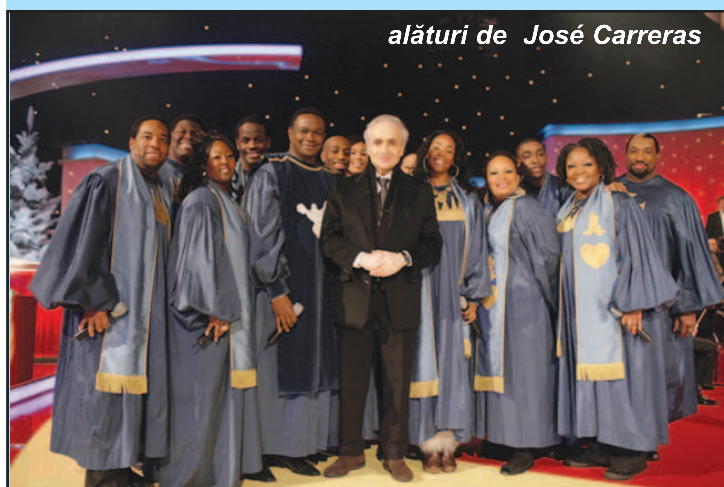
De curând, tenorul Marcel Pavel a fost invitat să cânte, împreună cu soprana Crina Zancu, la un mare bal de caritate organizat de buna sa prietenă Raluca Gold (specialist la bursa de pe Wall Street) şi de Leslie Hawke, mama celebrului actor Ethan Hawke - binecunoscută pentru activitatea sa generoasă în favoarea copiilor români(de altfel, la un moment dat se stabilise la Bacău!). Evenimentul a avut loc în grădina unui loc istoric, Montgomery Place, pe țărmul râului Hudson, la New York. Prezentă la eveniment, directoarea Centrului cultural român de la New York, Corina Şuteu, a avut ocazia să descopere vocea impresionantă a artistului român şi poate pe viitor va invita în SUA şi alți reprezentanți valoroşi ai muzicii pop româneşti, nu numai tineri autori de ponei cu zvastică!! Marcel Pavel n-a ratat ocazia de a viziona celebrul musical „Fantoma de la operă", la teatrul Majestic de pe Broadway, dar şi aceea de a mânca la restaurantul „Nobu", care aparține faimosului actor Robert de Niro. Iată aşadar că înafara balului de caritate în beneficiul copiilor defavorizați din România, cântărețul se întoarce din America cu multe amintiri frumoase, care se adaugă celor legate de festivitatea din sala „George Enescu" de la Universitatea Națională de Muzică Bucureşti, cu ocazia absolvirii, după care şi-a dat licența, primind nota maximă! La festivitate, Marcel, care a terminat la secția canto, s-a întâlnit cu bunul său prieten, compozitorul Mihai Alexandru, absolvent al secției Pedagogie, amintindu-şi amuzați de momentele când, în timpul cursurilor, lucrau la melodiile la care au colaborat, între care şlagărul „M-am îndrăgostit lulea". La examenul de licență Marcel a obținut nota 10 cu felicitări pentru lucrarea „Capodopere ale artei muzicale româneşti şi universale", fiind impresionat de modul în care a fost felicitat de membrii comisiei.

Profesorul Ionel Voineag i-a spus că este un exemplu pentru toți studenții mai tineri şi că este o personalitate marcantă a muzicii pop, moment în care artistului i-au dat literalmente lacrimile. „Le mulțumesc din inimă dascălilor mei, domnului Voineag, doamnelor Enăchescu, Soreanu şi Manoleanu! Am fost atât de impresionat de modul cum m-au felicitat, în special primii doi, încât efectiv mi-au dat lacrimile!". Proba de foc, trecută şi aceasta cu brio, a fost interpretarea rolului Chiriac din „O noapte furtunoasă" de Paul Constantinescu. Timp de 4 ani, Marcel Pavel a fost un student conştiincios, fără absențe, dovadă că a avut bursă, pe care însă a cedat-o unor colegi lipsiți de posibilități. După o carieră strălucită în muzica uşoară, Marcel Pavel nu s-a ruşinat să se aşeze în bancă alături de colegi cu 25 de ani mai tineri, absolvind Universitatea Națională de Muzică la aproape 50 de ani! Jos pălăria şi poate exemplul lui va fi urmat şi de alți interpreți conştienți de faptul că un bun artist profesionist trebuie să aibă la bază studii de specialitate.

The Very Best of Black Gospel şi Kathy Kelly vin în România

În noiembrie membrii grupului „The Very Best of Black Gospel” îşi încep turneul european care va cuprinde peste 100 de oraşe, printre care şi Bucureşti.

alături de José Carreras

Astfel, la invitaţia Asociaţiei Culturale „BEST ART” condusă de Alexandru Bebe Mihu cei 12 interpreţi vor susţine pe 22 decembrie în Sala Mare a Teatrului Naţional din Bucureşti un concert extraordinar, un „Gospelshow” veritabil pregătit special pentru acest turneu de mare anvergură, ce va dura până în luna martie 2011. Condus de Gregory M.Kelly, director fondator (a mai creat proiectele “Harlem Gospel Choir”, “The Harlem Gospel Singers” şi “The Golden Gospel Singers”), cântăreţ, compozitor, textier şi laureat al unui Premiu Grammy, “The Very Best of Black Gospel” a cântat anul acesta, chiar în noaptea de Anul Nou, alături de José Carreras la un concert de gală organizat la Berlin. Şi tot Asociaţia Culturală „BEST ART” pregăteşte în perioada 20 – 22 decembrie o mare surpriză publicului din provincie. Astfel, la Timişoara, Târgu Mureş şi Cluj va avea loc concertul binecunoscutei Kathy Kelly – figură proeminentă a formaţiei The Kelly Familiy, care se află deja în turneu în Europa. The Kelly Family şi-a adus în mod semnificativ contribuţia la zestrea muzicală a lumii, fiind considerată una dintre cele mai influente trupe ale tuturor timpurilor în domeniul folk-ului modern. Vremea a trecut, iar “fraţii şi surorile” Kelly au luat-o pe drumul lor. Conducător şi manager al formaţiei (fraţii ei îi spuneau “The Boss”), Kathy Kelly a ales cariera solo în anul 2000, evidenţiindu-se prin multiplele calităţi artistice – este dansatoare şi balerină, are un atestat de cântăreaţă de operă după ce a urmat cursurile profesorului Arthur Janzen la Şcoala Superioară de Muzică din Köln şi a participat la un master-class la Bruno Pola din Lugano, Elveţia. A studiat vioara, pianul, acordeonul şi chitara la Madrid şi Viena, a lansat 4 albune (Best of Kathy Kelly - 1999, Morning of my life – 2000, Straight of you hearth – 2002 şi Gospel – 2005) şi mai multe single-uri, a susţinut sute de concerte în întreaga lume (uneori i-a cooptat şi pe fraţii săi, Angelo şi Jimmy), iar de anul trecut se află în Turneul European care va cuprinde în decembrie şi România.

Oana GEORGESCU

„Moştenirea” Loredanei

Mihai CHIER

Loredana Groza a înregistrat la New York melodia „Iubi, iubi”, scrisă special de artistă şi de Jeremy Adelman pentru coloana sonoră a serialului „Moştenirea”, care este transmis de ProTV în această toamnă. Videoclipul piesei, filmat într-o singură noapte la studiourile din Buftea, a fost difuzat în premieră pe site-ul mostenirea.protv.ro.

În paralel, Loredana a lansat noul single „Rain, Rain” - prima piesă promovată de pe albumul ce va fi lansat în curând de MediaPro Music. Cântecul este compus de Loredana împreună

Fonoteca de aur

Marius GHERMAN

Iată că avem ocazia să semnalăm, cu bucurie, o inițiativă demnă de toată lauda a redacției muzicale a Societății Române de Radiodifuziune, despre care am aflat cu totul

Marina Voica

întâmplător, dintr-o discuție cu apreciatul interpret Alexandru Jula. Acesta venise special de la Galați pentru a realiza împreună cu redactorul Cezar Andrei un amplu interviu care să fie păstrat în "Fonoteca de aur" a postului public de radio. De la același realizator am aflat că dânsul a mai făcut interviuri pentru această "bancă de valori a eternității", între alții, cu Temistocle Popa, Paul Urmuzescu, Marina Voica, Constantin Drăghici, Nicolae Nițescu, Cornel Fugaru, Tania Lovinescu, Lucky Marinescu. Se înțelege, proiectul este abia la început de drum și cu siguranță pe parcurs vor fi invitate în studioul radio toate marile valori ale muzicii ușoare românești – compozitori, textieri, interpreți – pentru că, iată, ne părăsesc unul câte unul stâlpii puternici de susținere a edificiului genului și ne-am fi trezit peste câțiva ani că nu mai știm cum au arătat, au vorbit, au gândit aceste personalități excepționale. Așa încât sincere felicitări redacției muzicale (noi ne-am referit în aceste rânduri doar la muzica ușoară, dar am înțeles că sunt abordate toate genurile muzicale) a SRR și... la cât mai multe interviuri de profil!

Alexandru Jula

cu Bruce Driscoll și Jeremy Adelman de la Sleepy Rebels în studioul acestora din Soho, New York. „E un cântec pe care l-am scris la sfârșitul primăverii, la New York. N-a fost nimic programat, pur și simplu m-am reîntâlnit cu Jeremy și Bruce și ne-am zis să încercăm ceva, dacă tot aveam o jumătate de zi la dispoziție. Am pornit de la ideea unui cântec de dragoste, cu o armonie „happy", așa încât am construit cântecul de la prima idee care mi-a venit atunci. În mai puțin de 5 ore aveam un cântec minunat, înregistrat și mixat. Viziunea a fost colectivă, despre cum e să vorbești mai puțin și să faci mai mult, mai ales într-o relație de dragoste. El care așteaptă în ploaie și ea care nu-l mai lasă să urce în turnul ei... Poate fi comparată cu povestea unui cavaler îndrăgostit, care așteaptă un semn în ploaie, și a unei prințese" – povestește artista.

„Am încercat să transmitem cât mai repede mesajele și vibrațiile care s-au născut din această colaborare. Piesa are puternice accente din muzica anilor '80, puțin brit-pop, dar și ceva din muzicalitatea specific românească. Am încercat să combin cât mai multe lumi și să iasă un cântec actual". După succesul cărții „Sexting", Loredana se gândește la o nouă aventură literară, de această dată adunând într-un volum toată experiența ei în ceea ce privește muzica.

Flash

Loredana a invitat pe cei pasionaţi la concursul iniţiat de Vlad Stoian, jurnalist şi VJ la Radio Guerilla: mai mulţi artişti de talie internaţional şi apreciaţi muzicieni români să remixeze single-ul “Rain, Rain”, pentru o colecţie digitală “Rain Rain Remixed”. Pe lângă cele 20 de remixuri oficiale al unor artişti precum Nicolas Makelberge, Minus, Bogdan, Eusebio& Warr, Elite Gymnastics, Sun Angels sau Panache, pe această colecţie digitală vor fi incluse şi 5 remixuri venite din partea fanilor, iar Loredana va alege personal cele 5 variante care vor fi incluse pe colecţie.

„Who is Radio Killer?” ne-am întrebat când un proiect muzical misterios lua cu asalt topurile cu hit single-ul *Voila*. **Radio Killer** au pregătit un single nou şi un videoclip pe măsură - *Be Free*. Într-o regie semnată Iulian Moga, Bucureştiul devine terenul de fotbal Radio Killer. Alături de protagoniştii clipului – Smiley şi Paul Damixie, peste patruzeci de fotbalişti au participat la filmări, precum şi Ilie Năstase. Videoclipul reprezintă o premieră şi pentru **Paul Damixie**, aflat la prima apariţie ca parte din Radio Killer.

La Festivalul Internaţional de Film Independent ANONIMUL, ediţia a VII-a din Deltă, la Sfântu Gheorghe, formaţia **VUNK** a fost aleasă să susţină un concert în seara de premiere a festivalului. Pe lângă focurile de artificii din acea seară s-au auzit şi “Artificii pe tavan”, cel mai nou single VUNK. Cu o zi mai devreme, cei de la VUNK au fost prezenţi la Festivalul Mangalia, unde s-au alăturat artiştilor care au acceptat să participe benevol, în sprijinul susţinerii festivalului şi în acest an.

După succesul pe care l-a avut cu „Change” şi controversatul clip pentru piesa “Sus pe bar”, **Puya** s-a hotărât să lanseze un nou single, intitulat “VIP”. Artistul continuă colaborarea cu George şi Kamelia Hora, şi a filmat un nou videoclip - regizor Marian Crişan. Videoclipul este o satiră la adresa aşa-ziselor VIP-uri de la noi din ţară. Single-ul este extras de pe albumul “Românisme Partea II” şi, la fel ca pe albumul anterior, Puya trage concluzii vis-à-vis de societatea românească, însă de această dată accentul este pus pe nevoia de senzaţional din presa autohtonă, pe pseudovedetele apărute peste noapte din nevoia trusturilor de presă de a obţine audienţă şi pe tendinţa generală de a urmări la televizor subiecte şocante, frivole şi vulgare.

Claudia Pavel

Gala Records lansează un nou proiect muzical – **Ryan & Radu.** Single-ul **“Rush Love”**, realizat de **Gabriel Huiban** - împreună cu echipa sa, a intrat deja în playlist-urile posturilor de radio şi se bucură de reacţii favorabile atât pe plan naţional, cât şi internaţional. Vocile celor doi artişti se completează foarte bine, **Ryan** fiind un chitarist de excepţie, iar **Radu** remarcându-se ca DJ talentat. **Gabriel Huiban** a ajutat de-a lungul timpului la lansarea, repoziţionarea, menţinerea şi succesul multor artişti, prin compoziţiile sale: 3SE, Hi-Q, Akcent, Cristina Rus, Delia, Lili Sandu, Giulia, Anna Lesko, DJ Project. De asemenea, producătorul a descoperit şi a promovat diferiţi compozitori. Adi Colceru - David Deejay - este producătorul care a stat timp de 6 ani în apropierea lui Gabi Huiban. Dan Deaconu, Mihai Postolache, Alex Pelin au fost descoperiţi şi au intrat în echipa Gala Records în calitate de compozitori, producători, ingineri de sunet, beneficiind de experienţa şi cunoştinţele lui Gabriel Huiban.

Cel mai recent single lansat de **DJ Project - „Regrete”** - compus de Gino Manzotti şi Gabriel Huiban - a fost bine primit . De curând, cei trei **DJ Project** au filmat la Buftea şi videoclipul single-ului **„Regrete”** – în regia lui Dragoş Buliga. Clipul înfăţişează povestea de dragoste dintre doi tineri - **Giulia** şi **Adi Nartea**. Gino şi Maxx se bucură de faptul că **DJ Project** a trecut cu succes proba timpului. ”Publicul nostru ne-a primit atât de bine muzica de-a lungul anilor! Lui i se datorează povestea de 10 ani a trupei .”

Sexy, dar în acelaşi timp elegantă, **Claudia Pavel** revine în atenţia publicului cu un nou single, dar şi cu un videoclip pe măsură. Single-ul “Crazy” este compus de Niclas Molinder şi Joacim Persson. Videoclipul în regia lui Andrea Giacomini (cel care a realizat Oops I did it again – Britney Spears) şi produs de Christian Heuer a fost filmat într-un deşert între Las Vegas şi Los Angeles şi susţine ideea pe care o transmite şi piesa. Iar Claudia îşi joacă cu succes rolul de “Regină a deşertului” .

După Premiul special al juriului obţinut în mai la Galele studenţeşti de la Sibiu, tânărul nostru violonist Constantin Mirea a fost solicitat de apreciatul pianist Mircea Tiberian pentru două prezenţe remarcabile: la Marathonul de jazz şi poezie de la Teatrul Naţional de operetă „Ion Dacian” şi apoi în scurt timp la Gyuri’s Pub din Capitală.

Programul acestor concerte, care s-a bucurat de mult succes, a cuprins piese standard, muzică de film, operetă şi etno-jazz. (Alexandru Şipa)

Mondo pop

După ce a anunţat lansarea unui nou album - *Seal 6: Commitment* pentru data de 28 septembrie, **Seal** argumentează de ce l-a ales pe David Foster să-i fie producător. "L-am rugat pe David să producă *Commitment* pentru că pur şi simplu este una dintre cele mai incredibile persoane cu care am lucrat în studio pentru o perioadă lungă de timp". *Seal 6: Commitment* este al şaselea album de studio al cântăreţului de R&B şi soul şi este al doilea album produs de Foster.

James Blunt declară că: "Tocmai am terminat de înregistrat cel de-al treilea album… Va ieşi pe piaţă în jurul lunii noiembrie, şi este un pic diferit faţă de ultimele două – adică într-un sens bun". Noul single anunţat se numeşte *Stay The Night* şi va fi prezent pe noul album al artistului.

James Blunt

Eric Clapton a anunţat lansarea albumului *Seltitled* pentru data de 28 septembrie. Noul disc cuprinde colaborări cu artişti ca: Steve Winwood, cu care Clapton a lucrat şi la albumul live – *Live At Madison Square Garden*, dar şi cu Wynton Marsalis, Sheryl Crow, Allen Toussaint, Derek Trucks şi alţii. Discul va fi co-produs de Doyle Bramhall II şi după spusele lui Clapton "este mai bun decât intenţionam să fie de fapt. Este o colecţie eclectică de cântece care nu erau de fapt programate să iasă - dar îmi place foarte mult faptul că vine ca o surpriză pentru fani, pentru că în sine este şi o surpriză pentru mine, la fel de mult", declara chitaristul. Eric Clapton este singurul artist care a intrat în Rock Roll Hall of Fame de trei ori, o dată ca artist solo şi de alte două ori ca membru Yardbirds şi Cream.

Una dintre cele mai influente formaţii de nu-metal, **Korn**, a cântat în cadrul festivalului Peninsula din Târgu Mureş. În cadrul festivalului au mai fost invitaţi să cânte şi Tricky, the Rasmus, Europe, Ska-P şi Babylon Circus. După o pauză de trei ani de la lansarea albumului fără titlu (*Untitled*), trupa californiană Korn se întoarce cu cel de-al nouălea album de studio - KORN III – Remember Who You Are. Cuprinde 11 piese noi-nouţe şi a fost produs de Ross Robinson, cel care a produs şi primele două albume ale trupei. Solistul Jonathan Davis declara că albumul este "simplu" şi că

nu este în mai multe straturi ca albumele anterioare, dar că "ceea ce contează este vibe-ul".

După ce a dat lovitura cu hiturile *Nothin' On You* şi *Airplanes*, **B.o.B.** a fost nominalizat la MTV Video Music Awards, ca şi rapperul american, Jay-Z, trupa Paramore a fost nominalizată la secţiunea: Best Rock Video, iar Janelle Monae a fost nominalizată la secţiunea Best Choreography

După o pauză de 4 ani trupa americană **Goo Goo Dolls** revine cu albumul *Something For The Rest Of Us*, iar noul single se numeşte *Home* şi beneficiază deja de un clip. Goo Goo Dolls s-a înfiinţat în 1986, în New York şi a vândut de-a lungul timpului nu mai puţin de 9 milioane de discuri.

Coloana sonoră a celui mai anticipat film al acestui an – *Step Up 3D* s-a lansat! Soundtrack-ul filmului cuprinde artişti consacraţi precum Flo Rida, care face un featuring de excepţie cu David Guetta pentru piesa deja hit – *Club Can't Handle Me*. Primul album al rapperului american se numeste „Mail On Sunday", iar primul single „Low", un featuring de succes cu T-Pain; a ocupat primul loc în top săptămâni de-a rândul. Flo Rida pregăteşte lansarea unui nou album care se numeşte „The Only One", pentru sfârşitul acestui an. Guetta a câştigat recunoaşterea internaţională odată cu featuringul realizat cu Madonna pentru piesa *Revolver*.

3OH!3 a anunţat datele următorului turneu Nord American, care va începe pe 14 octombrie, în San Antonio, Texas şi va parcurge tot continentul până în noiembrie. Alături de cei doi băieţi vor mai urca pe scenă Hellogoodbye. Anunţul turneului urmează premierii cu discul de platină în ce priveşte vânzarea digitală a noului single *My First Kiss*, un featuring cu Kesha, care s-a vândut într-un milion de exemplare. Mai mult, clipul single-ului a fost nominalizat la MTV Video Music Award la secţiunea „Cea mai bună colaborare".

Pagini realizate de
Florin Silviu URSULESCU

Toamna Muzicală Hunedoreană - 30

În 1980, în luna octombrie, a avut loc în amfiteatrul Spitalului Municipal din Hunedoara primul concert din cadrul Toamnei Muzicale Hunedorene. Corul de Cameră al Şcolii de Muzică şi Arte Plastice a fost cel care a deschis drumul unei aventuri artistice care continuă şi astăzi. Inițiată şi organizată timp de 30 de ani de către Mircea Goian, manifestarea a adus pe scenele din Hunedoara artişti renumiți la nivel național şi internațional. Ştefan Ruha (care a concertat în cadrul festivalului 20 de ani la rând), corul "Madrigal" dirijat de Marin Constantin, violonistul Şerban Lupu, orchestra de cameră a Liceului de Muzică din Cluj Napoca cu a lor celebră reprezentație a Cantatei Cafelei, Trio Andrei, Ecaterina Botar, Mirela Capătă, violoncelista Ioana Ostafie, Ansamblul istoric "Passamezzo", Holloenek, Truverii, Domnisoara Pogany, Flauto Dolce, Corul de cameră "Emil Monția", şi mulți alți. Elevii din şcolile hunedorene veneau la concerte însoțiți de profesorii de muzică, o bună parte din publicul de azi fiind cultivat de pe atunci….

Cimpoierii din Transilvania

Toamna Muzicală Hunedoreană 2010 înseamnă „o ediție a hunedorenilor pentru hunedoreni", promovând 100% valorile locale. Timp de patru zile în perioada 23 – 26 septembrie, la Hunedoara au concertat Nicolae Szekely, Duo Continuo, Huniadi Cantores, Steel Jazz Caffe, Corvinia şi Cimpoierii din Transilvania. La mulți ani !

Dorin MANEA

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE EDITURA MUZICALĂ CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL ŞI ÎN COLABORARE CU U.N.M.B.

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Director: Costin ASLAM
Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:
Irinel ANGHEL, Dorina ARSENESCU, George BALINT, Loredana BALTAZAR, Al. I. BĂDULESCU, Cornelia BRONZETTI, Corina BURA, Ştefan CĂRĂPĂNCEANU, Carmen CÂRNECI-CAVASSI, Luminița CIOBANU, Maia CIOBANU, Lumința CONSTANTINESCU, Anca FLOREA, Marcel FRANDEŞ, Cornel FUGARU, Oana GEORGESCU, Alexandra IONESCU, Doru IONESCU, Mirela KOZLOVSKI, Florian LUNGU, Horia MOCULESCU, Doina MOGA, Diana SPÂNU-DĂNILĂ, Florin-Silviu URSULESCU

Pentru ediția electronică vezi: www.ucmr.org.ro
Adresa redacției: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro
TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x

Almăşan… după 5 ani

În urmă cu 5 ani, într-o perioadă în care Bosquito îşi câştigase renumele drept cea mai populară formație de rock latino din țară, Radu Almăşan, solistul şi liderul formației, a luat o decizie temerară, aceea de a îşi urma visul şi de a încânta şi Statele Unite cu muzica sa.

Ajuns în America, Radu a format trupa de indie-rock „Madame Hooligan" care, în timp, s-a bucurat de o mare apreciere în cluburile din Los Angeles, cântând alături de nume grele ale industriei, personalități ale scenei indie.

Dorul de țară şi de familie l-au făcut pe Radu să se întoarcă în România pentru câteva luni. Experiența i-a adus însă chiar mai mult decât se aştepta – urmărind peisajul muzical autohton a luat decizia de a i se alătura din nou, în acest moment activând în ambele grupuri, atât Bosquito cât şi Madame Hooligan.

Urmând cursul firesc, Radu Almăşan a compus o noua piesă, „Tobogan", dezvăluind aceeaşi linie fresh, păstrând influențele de rock latino, dar adoptând o tentă mai matură.

Daniel LUNGU